

LAPPHUNDEN

MEDLEMSTIDNING NUMMER 2 FRÅN SVENSKA LAPPHUNDSKLUBBEN 2010

**En regnbåge av färger –
lär dig allt om
lapphundens färger**

**Rapport från
domarkonferensen**

**Agility –
lapphundar
når fina resultat**

TILLVÄXT INNEBÄR ATT BYGGA SÄKERT

Det är viktigt med en bra start i livet. Uppväxten är en känslig period och kan bli avgörande för att hunden som vuxen ska bli balanserad och frisk. Många olika faktorer påverkar tillväxten och valet av föda har stor betydelse. För en säker utveckling måste valpens diet på ett riktigt sätt tillgodose dess specifika näringsbehov.

Hitta rätt produkt till din valp. Läs mer på www.royalcanin.se

Starter

MINI Junior

MEDIUM Junior

MAXI Babydog
Ultra Sensible

GIANT Babydog
Ultra Sensible

SIZE HEALTH
NUTRITION

näringsanpassad kost

ROYAL CANIN

■ INNEHÅLL

Redaktörerna har ordet.....	sid 3
Styrelsen informerar.....	sid 5
Distrikten rapporterar.....	sid 6
AK rapporterar.....	sid 10
På agility i Höör.....	sid 12
TEMA Färg:	
Den finska lapphunden – med en regnbåge av färger....	sid 14
Alla har tre grundfärger.....	sid 15
De viktigaste generna.....	sid 18
Ovanliga färger och tecken.....	sid 20
Svenska lapphundar tog stockholmarna med storm.....	sid 23
Utställning i Skara blev succé..	sid 24
Rapport från årets domarkonferens.....	sid 25
Fem frågor – Anna Ziegler.....	sid 26
Championat.....	sid 27
Debatt – Hans Rosenberg.....	sid 29
Resultat.....	sid 30
SLK Butiken	sid 36

■ REDAKTÖRERNA HAR ORDET

Det är en ny Lapphunden du håller i din hand. Hoppas att du gillar den. Redan när vi två nya redaktörer tog över den redaktionella produktionen av tidningen såg vi framför oss en tidning i A4. Anledningarna är flera. Dels kan vi satsa på en mer utvecklad form på tidningen med flera bilder som gör våra vackra hundar rättvisa, dels kan den nya formen attrahera annonsörer i större utsträckning. Läs den här tidningen med kritiska ögon och återkom till oss med dina reflektioner! Vi vill göra en tidning som de allra flesta gillar och då är dina synpunkter viktiga!

***

Vi har också ändrat utgivningen från fem nummer per år till fyra. På så sätt har vi frigjort lite mer pengar till varje nummer och kan också trycka tidningen i fyrfärg. Hoppas att ni håller med om att den gör sig bättre i fyrfärg än i svartvitt.

***

Tidningen Lapphunden görs på ideell basis. Vi som jobbar med tidningen gör det på vår fritid, utan betalning. Ju fler som bidrar desto bättre är det. Vi vill ha fler skribenter, fler bilder, fler historier! Ta med dig kameran till lapphundsträffarna, till utställningarna och tävlingarna. Då kan verkligen tidningen fungera som en sammanhållande länk mellan alla lapphundsägare i Sverige!

***

Sommaren lider mot sitt slut och vi hoppas att alla hundar och hundägare har kunnat njuta av att vara ute, både i sol och regn. Att det bitvis varit en varm sommar kan nog de flesta hålla med om och det kan inte sägas för många gånger: Lämna inte hunden i bilen!

***

Tema i detta nummer är färger. Cattlin Marques har översatt en artikel av Liisa Sarakontu. Cattlin har också bidragit med sitt kunskande och försett tidningen med underbara bilder på olika färger och tecken. Dock bör observeras att hon inte hållit i kameran själv alla gånger. Se så många bra fotografier vi har!

Cattlin och Cecilia

TIDNINGEN LAPPHUNDEN

Ansvarig utgivare:
Stig Berndtsson
ordförande i SLK

Tel 0340-66 03 23

Redaktörer:
**Cecilia Öfverholm och
Cattlin Marques**

lapphunden@slk.nu

Skicka material till e-post: lapphunden@slk.nu. Via post kan material skickas till Cattlin Marques, Gottröra Gläntan, Pl 8017, 762 95 Rimbo. Anmäl valpkull till kassören. 50 kr sätts in på pg 701756-9.

Omslagsbild: Eva-Carin Liljedahl

FOTO: EMMA JOHANSSON/JOKKMOKK

Norrviddens Vierge, när hon vilar i skogen nedanför fjällområdet Ultevis!

LAPPHUNDEN nr 2-10

ISSN: 0283-8958

Upplaga 1 400 ex

Medlem blir du genom att sätta in 200 kr. på pg 701756-9. Familjemedlem: 25 kr (exkl tidning). Medlemsavgift utland: 240 kr.

Innehållet står för respektive författares räkning och behöver inte ge uttryck åt uppfattning som delas av SLK CS.

Tidningen Lapphunden utkommer med fyra nummer per år. Eftertryck av enskilda artiklar är icke tillåtet utan SLK:s medgivande.

Annonspriser för medlemmar::

1/1 sida: 370 kr, 1/2 sida: 200 kr

1/4 sida: 125 kr, 1/8 sida: 75 kr

Helsida färg: 500 kr

Sista sidan: 550 kr

Kommersiella annonspriser:

1/1 sida: 850 kr, 1/2 sida: 500 kr

1/4 sida 275 kr, 1/8 sida: 150 kr

Uppslag: 1 500 kr

Sista sidan: 1 200 kr

Betalningsvillkor 30 dgr. Vid fel ersätts annonsören max med annonskostnaden.

Kontaktpersoner:

Ordförande Stig Berndtsson

Backa 154

430 22 Väröbacka

Tel: 0340-66 03 23

Sekreterare Johan Haglund

Hemmestorps Byaväg 125-21

275 63 Blentarp

Tel: 046-29 12 18

Kassör Mats Larsson

Gottöra, Gläntan

PI 8017

762 95 Rimbo / medlem@slk.nu

AK Svensk: Catrin Renlund

Mjösjölidvägen 211

946 40 Svensbyn

Tel: 0911-137 63

AK Finsk: Pia Juhlin

Ryssa Bygata 77

792 92 Mora

Tel: 0250-201 71

AK Lapsk: Beate Johannessen

Enbergsäng 315

713 92 Gyttorp

Tel: 0587-720 21

Valpförmedlare:

svensk: Yvonne Filipp

Kattfotvägen 24

746 51 Bålsta

Tel: 0171-564 91

lapsk: Pia Jennhag

Marebol 11

748 92 Österbybruk

Tel:0295-612 67

finsk: Anette och Stefan Johansson

Berga 437

472 93 Svanesund

Tel: 0304-456 95

Utbildning:

Stig Berndtsson

Backa 154

430 22 Väröbacka

Tel: 0340-66 03 23

■ STYRELSEN INFORMERAR

Jaha, då har man till slut åtagit sig posten som ordförande i SLK:s centralstyrelse. Till att börja med vill jag tacka avgående ordförande Ambjörn Lindqvist för att ha överlämnat en välskött förening som är i ordning och man direkt kan gå vidare med.

Denna post kommer att ta avsevärd tid i anspråk vilket jag naturligtvis varit fullt medveten om vid åtagandet. Men det har samtidigt medfört att jag har måst avsäga mig samtliga uppdrag inom Västra distriktet under pågående mandatperiod. Detta är lite tråkigt eftersom det har varit en lätt och trevlig stämning i Västra, både på möten och annat.

Alla nya ordföranden brukar ha visioner om vart SLK skall ledas. För min del handlar det ganska mycket

om hundens praktiska användande och i detta fall handlar det om att bevara hundarnas ursprungliga vallningsbeteende. Trådar kommer att läggas ut för att undersöka om vi på sikt kan få fram någon form av vallanlagsprov. Jag vet av erfarenhet att sånt här tar lång tid att ordna om det ens är möjligt, men vi kommer att inleda undersökningar om möjligheten.

Det kanske bör förtydligas att ett anlagsprov inte är samma sak som ett vallningsprov där man utför prov med en tränad hund. Vid ett anlagsprov skall det bedömas om en hund är lämplig att inleda träning med.

När det gäller avel och exteriör har vi kommit mycket

längre inom SLK och vi har många uppfödare som är både kunniga och kompetenta.

Vad vi dock måste komma ihåg är att vi i sammanhanget har små och mycket små raser och skall vi få behålla dem gäller det att alla tar ett ansvar för en sund avel.

Som jag ser det har vi en stor uppgift i att få ut information och utbildning till nya uppfödare och jag hoppas även att etablerade uppfödare skall dela med sig av sin kunskap till de som behöver det.

Alla har vi naturligtvis våra favoritlinjer, även jag, men när det gäller avel i små populationer måste uppfödare även ha en övergripande syn över populationen och det är här som utbildning och information kommer in.

” I detta fall handlar det om att bevara hundarnas ursprungliga vallningsbeteende.

Alla CS styrelser har under åren i varierande grad fått kritik för bristande information till medlemmarna.

Det kommer säkert vi också att

få. Men vi kan omöjligt sitta och ringa runt till alla om vad som sker så vad jag kan säga till alla medlemmar är att läsa tidningen Lapphunden och ha koll på hemsidan, där finns alla protokoll utlagda om vilka beslut som tas.

Vi skall även försöka att få en extra funktion på hemsidan med texten CS informerar, där kommer inte att stå jätte mycket, det mesta finns i protokollen men det kan vara information om något viktigt som inträffar mellan möten eller något annat som planeras.

/Stig Berndtsson

SÄLJES

Årsböckerna 2001-2009, alla hela och fina.
 Tidningen "Lapphunden", alla ex. 1990-2009
 samt enstaka ex:n 3/1987 och 1,3 och 5/1989
 alla i oskadat skick. Pris för allt 1.500:-
 inkl. frakt. Pris för den ungdom som köpt sin
 första sv.lapphundsvälp bara 500:- kr plus frakt.
 Mail svar till enkelros@globalnet.net. Tel. Åke
 08-715 97 59

En härlig läsbild på Kastanjeterpets Mario mitt i blåbärriset. Mario kallas Mikko och bilden är inskickad av Annica Österlund. Fotograf är Elin Navén

■ DISTRIKTEN RAPPORTERAR

ÖVRE NORRA

Ordförande

Liselott Brännström
Drängmarkskläppen 2
934 06 Kåge
Tel: 0910-727 118
ovrenorra@hotmail.com

Sekreterare

Jeanette Wikström
Drängmark 183
934 96 Kåge
Tel: 0910-72 72 44
ovrenorra@hotmail.com

Då var Lapphunds-SM, Riksstämman och utställning avklarade. Vädret var inte riktigt på vår sida men det mesta regnet kom som tur var under Riksstämman då vi skulle vara inomhus. Styrelsen i ÖN vill skicka ett STORT TACK till alla som hjälpt till under helgen, stort som smått!

Vi planerar att ha fler lapphundträffar under hösten så håll koll på hemsidan för mer information om vad som är på gång.

Eftersom träffarna är till för Er medlemmar så vi vill veta vad ni vill göra med era hundar. Därför får ni gärna höra av er till oss i styrelsen med förslag på aktiviteter.

Vi önskar alla medlemmar en trevlig och aktiv sommar och höst!

Styrelsen i Övre Norra distriktet / Jeanette Jonsson

Inte hela riksstämman var inomhus, eller?

NEDRE NORRA

Ordförande

Maud Holtz Devall
Massavägen 6
873 50 Väja
Tel: 0612-264 50
maud.holtz@spray.se

Sekreterare

Ulrika Isaksson
Sallyhillsvägen 33
853 53 Sundsvall
Tel: 060-122 656
u-isaksson@hotmail.com

Nu är dagarna långa och ljusa och snart kommer nog värmen med. Semester får vi, med härliga dagar med våra hundar.

Distriktets årsmöte hölls den 20 mars på brukshundklubben i Ånge. Styrelsen kommer att se ut så här:

Ordförande: Maud Holtz Devall
Vice ordförande: Ulrika Skoog
Kassör: Britta Andersson
Sekreterare: Ulrika Isaksson
Ledamot: Susanne Byström
Suppleanter: Madelen Juhl, Veronika Hälldal
Revisorer: Katrin Holm Åström, Terese Sjöholm
Revisorssuppleant: Erik Wasell, Erik Hemmingsson

Efter mötet fick vi prova på rallylydnad. Vi började med lite teori så vi fick veta bakgrunden. Vi vallades runt banan och sedan sprang vi med hund. Ett mycket uppskattat inslag.

Efter detta så wockade vi och satt ute i solen och åt. Vid kaffet delade vi ut priser till de vinstrikaste hundarna i distriktet. De är:

Finsk Lapphund: Terhakan Opas och Majälkes Imra.
Svensk Lapphund: Norrviddens Skaite (ingen tik)
Lapsk Vallhund: Kuurakuonen Naurunaama och Raiddokas Lilly

Vi kommer att ha hundträffar och siktar in oss på en rallylydnadsträff i höst.

Vår utställning i Svenstavik hoppas jag att ni har bokat in, så vi kan ses där.

Med detta hoppas jag att ni kommer att få en skön sommar med era hundar.

Ha det så bra!

/Maud Holtz Devall

■ DISTRIKTEN RAPPORTERAR

ÖSTRA

Ordförande

Ulf Zetterstöm
 Mariebol 11
 748 92 Österbybruk
 Tel: 0295-612 67
 ulf@berglejonets.se

Sekreterare

Anette Ohlsson
 Hambovägen 6
 197 37 Kungsängen
 Tel: 070-398 11 42

VÄSTRA

Ordförande

Stig Berndtsson
 Backa 154
 430 22 Väröbacka
 Tel: 0340-66 03 23
 stig.berndtsson@swipnet.se

Sekreterare

Anette Johansson
 Bergalund 4852
 472 94 Svanesund
 Tel: 0304-456 95
 s.a.johansson@telia.com

Börjar denna spalt med att tacka Övre Norra distriktet för ett väl utfört arbete och ett mycket bra arrangemang kring årets Riksstämman.

Som vanligt är det lika trevligt som alltid att träffas och umgås och ta del av aktiviteterna i samband med Riksstämman.

Nu har ni även fått Östras tidning i brevlådan. Vi hoppas att ni kan hitta något ni tycker passar er och att ni kommer och är med på allt skoj vi ska ha på träffar och promenader.

Ha en skön sommar!

/Ulf

FOTO: INA KARLSSON

Vila efter en intensiv distriktsvär.

När detta skrivs har sommaren rotat sig på allvar och det är nu fyra månader sedan vi höll vårt årsmöte i mars.

Det förflöt som vanligt lugnt och stilla och styrelsen blev i stort sett intakt. Tillkom gjorde Bengt-Ove Bergqvist och vi hälsar Bengt-Ove välkommen till styrelsen. Avgick gjorde Berit Magnusson och vi tackar Berit för den gångna tiden och önskar lycka till med de fortsatta hundaktiviteterna.

I samband med årsmötet bjöd distriktet samtliga närvarande på mat. Det har nu blivit en tradition. Mätta och belättna kunde medlemmarna och även gäster sätta sig till årsmötet.

Den utlysta officiella lydnadstävlingen i samband med årsmötet fick vi tyvärr ställa in. En vecka innan årsmötet var planerna täckta med djup snö och den enda som var öppen var istäckt så vi ansåg olycksrisken vara för stor. Det är inte så kul att ställa in något när allt förarbete redan är gjort. Men med facit i hand på årsmötet såg vi att beslutet var rätt, för förhållandena var detsamma även då.

Det har nu även gått en dryg månad sedan vår utställning i Skara hölls. Men det kan ni läsa om i en separat artikel i tidningen.

Nu har vi gått igenom det som redan har varit så nu riktar vi blickarna framåt istället.

I oktober är det tänkt att vi skall arrangera en träff med tillhörande promenad liknande den som hölls förra året. Håll utkik på SLK:s hemsida så kommer närmare information om tid och plats.

Förra året var det bra uppslutning och vi fick flera önskemål om att något liknande skulle arrangeras igen så vi hoppas naturligtvis att uppslutningen blir bra även i år.

/Stig Berndtsson

■ DISTRIKTEN RAPPORTERAR

SÖDRA

Ordförande

Johan Haglund

Hemmestorps Byaväg 125-21

265 63 Blentarp

Tel: 46-29 12 18

lappkastets@telia.com

Sekreterare

Marie Jönsson

Björnbärsvägen 5

265 63 Blentarp

Tel: 046-80 183

waldweiler@live.se

Sommaren är i full sving, och hundarna och vi har det varmt emellanåt. Tänk på faran med hundar i varm bil...

Årets årsmöte är avklarat, och det var trevligt att se många fler deltagare på mötet jämfört med i fjol. Stort tack till avgående vice ordförande Maria Eriksson för fint arrangemang med hundsim och rundvisning på Helsingborgs Regionsdjursjukhus! Det var en fin avslutning för den här gången i styrelsen för Maria.

Det är lite uppehåll i träning och tävling för oss som håller på med sådant, men inte kan man vila helt. Utomhus-säsongen för utställningar pågår för fullt. I Södra har vi vår officiella utställning 11 september i Mjöhult utanför Helsingborg. Ett fint tillfälle att kombinera med Sydskånska Kennelklubbens Internationella utställning på Sofiero dagen efter! Vi påminner om att vi väldigt gärna vill ha medlemmarnas synpunkter på träffar och arrangemang så att vi i styrelsen kan göra det som ni medlemmar önskar! Och glöm inte att det är fritt fram att ordna egna träffar! Vi hjälper gärna till i mån av tid och möjlighet.

Styrelsen / Johan Haglund Ordförande

SÖDRA DISTRIKTET inbjuder till Officiell VP utställning 11 september 2010 Plats: Helsingborg Domare: Boo Lunström

Anmäl via SLK:s hemsida
eller kontakta lappkastets@telia.com

Valpklass: 125 kr,
junkl, ukl, ökl, chkl: 250 kr
Veteranklass: 180 kr
Halva avgiften från hund nr 3
(endast hundar anm off klass)
Avgift till plusgiro: 439 11 94-0
Sista anmälningsdag: 2010-08-17

ÖSTRA DISTRIKTET inbjuder till officiell utställning den 18 september Plats: Tolvmannagården Rimbo Domare: Saija Juutilainen

Anmäl via SLK:s hemsida eller
kontakta mats@kennelpojken.se, 08-648 39 17
Valpklass: 100 kr
junkl, ukl, ökl, chkl: 250 kr
Veteranklass: 180 kr
Halva avgiften från hund nr. 3 (endast hundar anm off klass)
Avgift till plusgiro: 807235-7. Sista anmälningsdag: 2010-08-30

Tänk på att logga in innan ni anmäler, annars kommer fel anmälningsblankett upp.
Du hittar hit genom att följa kartan som hittas i denna länk:
<http://www.hembygd.se/index.asp?lev=11543>
Vi kommer att ha servering.
Välkommen till en trevlig utställningsdag i vacker miljö!

**Se upp för
smuggelhundar!**

Så söt, men så...

FARLIG

**Varje år smugglas
1000-tals valpar
in i Sverige!**

Foto: Tullverket

Stoppa lidandet för tikar och valpar i valpfabriker.

Köp aldrig en insmugglad valp. Den kan bära på **obotliga och dödliga sjukdomar** – som dessutom kan smitta både dig och din familj!

För tips om hundsmuggling, ring Tullverket **0771-520 520** och välj "Tipsa om tullbrott"! Eller kontakta Polisen på **114 14**

När du köper valp:

- Begär att få se mamman tillsammans med valparna i deras hemmiljö, där valpen också ska hämtas från.
- Köp aldrig en valp som är yngre än åtta veckor.
- Kontrollera valpens härstamning.
- Begär intyg på att valpen är både chippmärkt, veterinärbesiktigad, och vaccinerad.

**Djurens Vänner
Malmö**

Mer info och bidrag till kampanjen: www.djurensvannermalmo.com

■ AVELSKOMMITTÉERNA RAPPORTERAR • SVENSK LAPPHUND

Normal fortplantning visar examensstudie

AK svensk hade bjudit in veterinär Linda-Mari Berglundh att föreläsa om sitt examensarbete när rasmötet hölls vid Riksstämman i Skellefteå den 19 juni.

Det blev en lärorik stund när Linda-Mari Berglundh berättade om ”Fortplantning och fortplantningsproblem hos tikar av svensk & finsk lapphund”.

Studien visade att bägge raserna verkar vara raser med normal reproduktion.

Den genomsnittliga svenska och finska lapphundstiken:

- Löper för första gången vid 9-10 månaders ålder. Löpningsintervallen är 6-8 månader.
- Löper i 19 dagar. Tillåter parning vid dygn 11-12.
- Paras 2-3 gånger per löpning (med ett (1) dygns intervall)

Under 2000-2007 födde finsk lapphund i genomsnitt en valp mer per

kull, utöver detta hade svensk lapphund 0,25 fler valpar per kull som var dödfödda, eller avlivades.

I genomsnitt registrerades 1,25 fler valpar/kull hos finsk jämfört med svensk.

Svensk lapphund: Genomsnittlig kullstorlek 3,81 valpar/kull.

Finsk lapphund: Genomsnittlig kullstorlek 5,32 valpar/kull.

STÖRRE INAVELSGRAD HOS SVENSK

Fler dödfödda eller avlivade valpar per kull förklarar en del men inte hela skillnaden. Den troliga orsaken kan vara att inavelsgraden hos svensk lapphund var betydligt större än hos finsk (1990-2007).

Efter presentationen var ordet fritt och vi kunde konstatera att inavelsgraderna på svenska lapphundskullar har minskat drastiskt de senaste fem-tio åren vilket redan har börjat visa sig i

större kullar. 2008 var den genomsnittliga kullstorleken 4,61 valpar och 2009 3,87.

HANHUNDARNA VIKTIGA

Vi pratade även om hanhundsanvändning och vikten av att använda hanar av olika linjer för att inte hamna i samma fälla igen om några år – att populationen blir för nära släkt och det blir ännu svårare att hitta avelsdjur.

Vi måste också få upp registrerings-siffrorna, vi måste få enskilda tikägare att ta en kull på sin tik och där behövs ofta ett mentorskap, att man som uppfödare och AK hjälper de oerfarna hela vägen från planerad kull till valpleverans. Efterfrågan på valpar är stor och har vi för få att erbjuda väljer köparna en annan ras.

Vid pennan Catrin Renlund

■ FINSK LAPPHUND

Nytt rassymposium planeras i Örebro

Rassymposium i Örebro 2011. Det är vad som upptar en stor del av AK Finsk tid just nu. Var med och påverka du också!

AK har börjat jobba för att arrangera ett nytt rassymposium i augusti 2011 i Örebro, i samband med en tvådagars SLK-utställning som mellansvenska och östra arrangerar samtidigt.

AK Finsk:s förslag ser ut så här:

- En halvdag med mentalitet och rasprofil.
- En halvdag med anatomi och typen samt en föreläsning med en finsk kunnig rasdomare.

Kom gärna med förslag och var med och påverka hur dagen kommer att se

ut. Det är finsk lapphund och rasens framtid vi diskuterar och det är alla ni uppfödare och rasintresserade som formar symposiet.

SKICKA MEJL ELLER SKRIV PÅ FORUMET

Sänd gärna mejl till någon av oss i AK Finsk eller tyck till på SLK:s forum på www.slk.nu.

Utnyttja forumets fördelar. Där möts alla medlemmar och alla får möjlighet att läsa och delta i diskussionen.

Vi i AK Finsk föredrar SLK:s forum framför Facebook!

Hälsningar AK Finsk

Trevlig sommar önskar AK Finsk!

Vi hoppas att vi alla får en fin och lagom varm sommar !

Men kom ihåg att inte ha några hundar i varma bilar. Inte ens i ett par minuter utan tillräcklig luftcirkulation.

Ni som har hundar i bur eller med grindar, se till att ha en läsbar krok som fästes i bakluckan då ni lämnar hundarna i bilen. Detta för att inte bakluckan ska kunna slås igen eller att obehöriga tar bort kroken!

■ LAPSK VALLHUND

Ny lapsk vallhund inregistrerad

I Gällivare den 11 juli blev Raddo (bilden) inmönstrad till rasen lapsk vallhund. Raddo ägs och jobbar i renskogen tillsammans med Bengt-Erik Pittsa i Gällivare. Raddo har ett trevligt temperament och jobbar bra som renhund. Hans hälsa är god. Han är född 2004-09-06 hos Katarina Påve.

Raddos härstamning:

Fadern Muste var en duktig renhund som blev över 16 år. Muste var frisk in i det sista. Han var inte efter registrerade föräldrar och ägdes av Nils Henrik Gunnare i Jokkmokk. Modern var en duktig renhund som var uppfödd av Marja Kuhmunen, Rensjön i Kiruna.

Morfars Darfu var ev från Finland. En snäll hane och en duktig renhund. Han var i arbete tills han var 12 år och dog i en olycka. Ägdes av Per Bertil Simma, Idivuoma. Mormor Pepsi var från norra Sverige, inte efter registrerade föräldrar. Hon hade lite halvlång päls.

Låg inavelsprocent hos lapska vallhundar

Under rasmötet den 19 juni hade AK Lapsk information om kommande BPH (Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund). Vi tittade också på inavelstrend, djur i avel och statistik.

Bortsett från 1999 och 2005 ligger inavelsprocenten under rekommenderade 2,5. Djur i avel var inte så mycket att säga om. Däremot har antalet registrerade hundar minskat de senaste åren.

En ny rasbroschyr är på gång. Vi diskuterade runt texten och deltagarna fick komma med förslag.

Avelsplanering var en annan punkt där frågan var hur uppfödarna tänker och vad de vill ha hjälp av AK med. Med hjälp av hälsoenkäterna kan AK svara på t ex hälsoproblem som ev kan bli synliga i tänkta kombinationer. Ju

fler som skickar in hälsoenkäten desto bättre blir det...

PRCD-PRA

Eftersom SKK bara registrerar resultat från OptiGen är det bra att ta kopia på resultatet från tik eller hanhund som är testad någon annanstans.

Valparna kommer inte att registreras som hereditärt fria i SKK om inte båda resultaten kommer från OptiGen, så det kan vara bra att kunna visa på båda föräldradsresultat.

Mentalbeskrivning Hund och MH-nyckel tittade vi på. På MH-nyckeln ser man hur kryssen hamnat i procent av beskrivna lapska. Det är bra om så många som har möjlighet mentalbeskriver sina hundar. Där kan man se om det börjar luta åt något håll för

populationen så man kan styra upp det innan det blir ett problem.

FLER MÅSTE SKICKA IN

Statistik på höftledsröntgen och ögonlysning samt inskickade hälsoenkäter var också en punkt. Hälsoenkäterna visar procent av inskickade, inte enskilda, hundars resultat. För att få bättre översyn av rasen behövs att många fler skickar in enkäter på sina hundar.

Slutligen informerades om en hane (se ovan) som förhoppningsvis blir inmönstrad i sommar. Dielku som inmönstrades 2009 har ännu inte använts i avel.

Hälsningar AK Lapsk

Görel Wittsjö och Perssons Bark nollade och kom 6:a av 71 starter i Höör.

På agilitytävling i Höör

Den 9 maj arrangerade Höörs BK en officiell agilitytävling. Ovanligt många lapphundar fanns på plats. 4 finska lapphundar och 2 lapska vallhundar. Och de gjorde bra ifrån sig!

Görel Wittsjö och Finska lapphunden Teddy (LPI Perssons Bark) som tävlade i klass I large gick nollade och blev placerade som 6:a av 71 starter i Agilityklass.

I samma klass placerade sig Anna Ziegler och hennes lapska vallhund

Tjakkes Raika på 29:e plats.

Alexandra Svärd och lapska vallhunden Lova (Raigaladei Lava) tävlade i large hoppklass I och gick nollade och blev placerade 12:a av 69 st.

Även Anna Ziegler och lapska vallhunden Raika tävlade i samma klass

och blev placerade på 20:e plats. På 34:e plats hamnade finska lapphunden Bex (Perssons Atlas) med matte Cecilia Åkesson.

Fotograf: Anna Ziegler

Alexandra Svärd och lapska vallhunden Lova (Raigaladei Lava) tävlade i large hoppklass.

Cecilia Åkesson med Perssons Atlas i luften kör gungan.

Hög höjd och hög koncentration när Andreas Eklund och Niehkos Theia (båda bilderna) tävlade i Höör.

Vinnare i Oslo

Fidelis Karhuvaari fick en förstaplacering i agility klass 1 storlek large på Oslo hundeshow den sista maj i år.

Vaari var felfri, men fick tidsfel 4,53 sekunder.

Det var 38 deltagare i klassen och Marit Bratt var förare.

Den finska lapphunden – med en regnbåge av färger

Text: Liisa Sarakontu. Översättning: Cattlin Marques. Foto: Cattlin Marques om inget annat anges

Finsk lapphund är en av världens färgrikaste raser. Bara några få andra raser som Saluki, Pomeranian och Border collie har ungefär lika många färger och tecken och det är nog bara Chihuahua som är ännu mer färgrik.

Majoriteten av alla kända färger och tecken hos hund, finns hos den finska lapphunden, ofta även i flera olika varianter. Av de viktigaste färgerna så är det bara merle (M locus) och silver (G locus) som helt saknas.

Denna stora mängd färger är en tillgång, som har bidragit till rasens popularitet. Även om rasstandarden inte tillåter vissa färger, så har ingen av rasens färger än så länge kopplats ihop med någon defekt. Blå lapska vallhundar kan ha en sjukdom som heter CDA Syndrom, men den har ännu inte hittats hos finsk lapphund. Så det finns ingen anledning att försöka

undvika någon färg, inte ens de mest ovanliga. Att avla för en speciell färg eller favorisera eller försöka att undvika vissa färger är inte bra för någon ras. Jag hoppas att ingen uppfödare av finsk lapphund börjar favorisera en viss färg i sin avel, eftersom det gör det svårare att tillräckligt prioritera viktigare saker i sin avel.

SVÅRT ATT REGISTRERA VALPAR

Denna regnbåge av färger och den stora variationen som finns i de allra flesta färger och tecken gör att uppfödarna kan ha problem när de skall registrera en valp.

Du skall alltid registrera valpen med en färgbenämning som passar hunden även när den är vuxen. Valparna skall ju registreras i god tid före leverans. Men färgerna kan förändras mycket när valpen växer, så det är bäst att vänta tills valparna hunnit fylla minst fem veckor innan registreringsanmälan skickas in.

SKK godkänner inte hur långa färgbeteckningar som helst. Det är t ex omöjligt att använda beskrivningar av färgen som ”mörkbrun tantecken med brindle tecken och små vita fläckar” i hundens officiella papper även om det är precis så hunden ser ut.

MÅNGA FÄRGER PÅ LAPSK

Färgpaletten hos lapsk vallhund är ganska stor men bara en del av vad som finns hos finsk lapphund. Till exempel, sadeltecken saknas helt och hållet, domino, blå och lila är väldigt ovanliga och helt gul är inte en tillåten färg, även om färgen finns på rasen. Jag hoppas att artikeln kommer hjälpa till att förstå färgerna även på den rasen, då raserna är närbesläktade och delar färgtermer både på finska, svenska och engelska. Den tredje lappländska rasen, svensk lapphund är i stort sett bara svart eller svart med små vita tecken, så de får inte så mycket uppmärksamhet i artikeln. ▶

Nyfödda valpar. I detta läge går det lätt att urskilja att en av valparna är blå, d v s har gen d i dubbel uppsättning så genotypen på en sådan valp är d/d, vilket bleker all hans eumelanin till en ljusare ton. Det går även att ana att några av de andra kommer få ljusa tecken och det går enkelt att se vita tecken, d v s de partier på valparna som saknar både eumelanin och feomelanin.

OM ARTIKELN

I den här artikeln kommer vi gå igenom alla de vanliga och även ovanliga färger och tecken som kan ses på finsk lapphund. De andra lapska raserna, lapsk vallhund och svensk lapphund är också nämnda, här och där. På samma gång ger artikeln tips på lämpliga namn på färgtermer som kan användas när hunden registreras. De vanligaste färgerna presenteras även med sitt finska namn. Den genetiska bakgrunden till färgerna är inte utförligt förklarad, men är summariskt nämnd i texten.

Fyra hundar och fyra olika färger. Från vänster Samejäntans Xena - Brunsobel (som kan förväxlas med en gul e/e), Black Blossom Lady Zari - Svart med ljusa tecken, Black Blossom Lady Palette - Brun med små ljusa tecken (med tänkbar genotyp a/a) och Black Blossom Lady Finlandia - Viltfärgad. Lägga märke till den viltfärgades tecken runt ögonen där förutom viltfärgades typiska glasögon även ses tantecken ovanför ögat. Denna tik är med största sannolikhet heterozygot viltfärgad (a^w/a^t). Fotograf: Matilda Örtengren

Alla har tre grundfärger

Alla hundar har tre grundfärger i sin päls. Mörkt pigment eumelanin, gult pigment feomelanin, och brist av pigment, som ger vita fläckar. Vår finska lapphund är i huvudsak mörk.

En typisk finsk lapphund är en mörk hund som har en viss mängd ljusare pälsområden. Det mörka pigmentet, eumelanin, är normalt svart (På finska: Musta). Det kan även vara brunt (ruskea/parkki), som varierar från mörk kaffefärg till ljusbrunt, nästan beige. I ganska ovanliga fall kan eumelanin vara diluterad (blekt) i en viss nyans av skiffergrå som kallas blå (sininen). Ännu ovanligare är lila (liila/siniparkki) som kan ses när en hund både är brun och blå diluterad på samma gång.

Om mörkt pigment saknas helt och hållet är all päls feomelanin. Dessa hundar är alla olika nyanser av rostbrunt till gult. Bleka nyanser som gul (keltainen) och cream (kerma) är vanligast.

Svart eumelanin uppstår när B-locus har minst en B-allel och D-locus har minst en D-allel. En svart hund har genotypen B/-D/-. En brun hund har genotypen b/b D/-. En blå hund har genotypen B/-d/d och en lila hund har genotypen b/b d/d.

ENFÄRGADE FINNS

Det finns enfärgade svarta och enfärgade bruna lapphundar, men oftast har de också ljusare pälsområden, som visar feomelanin pigment.

Om mängden bara är liten, så kan det gå att se det under tassar, under svansen och runt ögonen. Normalt är den mesta av undersidan av hunden feomelanin. Är det en maximal mängd av feomelanin, kan det täcka hunden helt och hållet, så att eumelanin bara kan gå att se som några svarta hårtoppar på ryggen av hunden.

Alla dessa kombinationer av eumelanin och feomelanin är tecken, så när du registrerar valpen bör dennes

tecken nämnas på något sätt om det är möjligt.

VITT ÄR VANLIGT

De allra flesta finska lapphundar har också vita partier i sin päls. Det är områden i pälsen där båda färgpigmenten helt saknas. Det kan vara bara några få vita hår på bröstet eller mer utbredd.

När mängden vitt är maximal, så kan det täcka nästan hela hunden. I det fallet så syns hundens riktiga färg bara på de få färgfläckar som oftast syns på huvud och nära svansens bas.

Vita fläckar är inte en del av någon normalt färgmönster, men är en sorts "addering" till alla andra bas färger och tecken. När feomelanin pigmentet är mycket ljust som hos många dominos, är det svårt att se gränsen mellan den äkta vita och det färgade, men väldigt bleka pälsområdet.

Så låt oss starta med färgerna och deras tecken. Först startar vi med de vanligaste färgerna; enfärgat svart, ►

Enfärgad svart svensk lapphund.

Svart med ljusa tecken.

Blå med ljusa tecken.

Det syns tydlig skillnad på en svart och en blå hund.

tantecken, viltfärgad, sobel och gul. Sedan de ovanligare färgerna: Domino, glasögon, mantel, brindle och maskning. Alla dessa färger är orsakade av olika kombinationer av eumelanin och feomelanin. Sist går vi igenom vita tecken.

ENFÄRGAD SVART & BRUN

Svensk lapphund är normalt solid svart utan någon feomelanin i sin päls. Denna färg går även att se hos både Finsk och lapsk vallhund. All päls är täckt med det mörka pigmentet, eumelanin. Vita tecken kan finnas, men det är inga gula eller gråtonade fläckar i pälsen.

Pälsen kan antingen vara kolsvart eller brunsvart och tonen kan variera efter fällning eller beroende på årstid. Det är bäst att registrera en sådan hund som svart utan några extra termer.

Genetiskt, kan dessa helsvarta finska lapphundar delas i i två klasser: dominant svart (K/-) och recessiv svart (a/a) men det går inte att skilja dem åt genom att bara titta på dem.

När en hund har genparet b/b, så är inte eumelaninet svart utan brunt. I andra raser kan denna färg kallas choklad, lever eller till och med röd. Men dessa ord används inte hos de lapska raserna, så ordet brun är det bästa valet vid registrering.

HELT BLÅ – TEORETISKT MÖJLIGT

Helt blå och helt lila är teoretiskt möjliga färger, men än så länge har det fötts väldigt få. Helt blå (d/d) kan registreras som blå, Lila (b/b d/d) kan vara svårare att hitta ett bra ord för eftersom den genetiska termen lila normalt inte används som färgbeteck-

ning, men sådana hundar kan t e x registreras som fawn eller isabell.

SEAL – SVART MED LJUS UNDERULL

Seal (karhunmusta) är en svart hund som har ljust underull och ljusa hårrötter, och denna ljushet är åtminstone synlig på några ställen genom den svarta täckhåren. Det finns inga klara pheolemanin fläckar i pälsen.

Det är bäst att inte använda termen seal när man registrerar en hund eftersom de flesta valpar som ser ut som seal när de är små för det mesta får tantecken eller blir mörkt viltfärgade när de blir stora.

De allra flesta hundar som är seal var kolsvarta som valpar. Seals är antagligen för det mesta genetiskt heterozygota dominant svarta, som bär på antingen sobel eller viltfärg (A^v/- K/k, a^v/- K/k). Svart seal är en färg som också förekommer hos svensk lapphund, även om det är en ovanlig färg. En brun hund kan också vara seal, det svarta pigmentet är då utbytt mot brunt.

SOL OCH HORMONER KAN BLEKA

Sommar svart eller blekt svart (kulomusta) innebär en svart hund där topparna på den svarta pälsen har blivit röd eller rostbrun beroende på solblekning, hormonbalans eller att pälsen snart skall börja falla.

Vissa hundar bleknar mer än andra, men normalt så blir även de mest blekta kolsvarta igen efter fällning och pälsbyte.

Eftersom denna egenskap normalt bara är tillfällig, så är det bäst att inte nämna det i registreringen, eftersom du faktiskt inte kan se på en valppäls om eumelaninet kommer vara kolsvart

året runt eller blekas enkelt. Även denna typ av svart förekommer hos svensk lapphund och är ganska vanlig. Bruna hundar kan också blekas, men deras päls blir inte röd, bara ljusare.

TANTECKEN ÄR KLASSISKA

Finsk lapphund har ett stort antal möjliga kombinationer av eumelanin och phaeolemanin, även om många andra raser bara har en möjlighet till tecken.

Tantecken som oftast kallas ”black and tan” dobermann och rottweiler är ett bra exempel på mycket klara, klassiska tantecken. Den största delen av pälsen är helsvart (eller helt jämnbrun). Tantecknena är precis på de rätta platserna och har skarpa kanter.

Denna klassiska teckning finns även hos finsk lapphund (a^t/a^t). Den har alltid varit en av de eftertraktade färgerna men har helt nyligen tappat en del av sin popularitet till ljusare färger som viltfärgad, domino och cream.

FÖR DET MESTA HELT SVARTA

Finska lapphundar som är svarta med ljusa tecken är för det mesta helt svart och underpälsen är antingen svart eller grå. Deras ljusa tecken kan lätt skiljas från den mörka grundfärgen och dess nyanser varierar från djup roströd färg till olika toner av tan och gul till cream och till och med klarvitt.

Ljusa toner av phaeomelanin är det vanligaste. Tantecken (merkkivärienen) nämns när hunden registreras. Svart med tecken (musta merkein), svart med ljusa tecken eller svart och (färgnyansen av feomelanin) t e x svart och creme.

Storleken, nyansen och skarpheten av dessa tecken varierar mycket. Om hundens tecken är stora kan det vara ►

Plymspireas For One är viltfärgad och ser ut att ha genuppställning a^w/a^w . Foto: Elin Jerdal

Brun med ljusa tecken.
Foto: Anna Ziegler

Fidelis Homohominilupus, mörkt viltfärgad med viltfärg (a^w) och svart och tan (a^t). Foto: Inger Möckelind

Plymspireas Gytha är en brun viltfärgad tik.
Foto: Carina Jonsson.

svårt att skilja dem från en domino eller mörkt viltfärgad. Är hundens tecken små eller sotiga, så kan hunden se ut att vara helt svart, speciellt när den är valp. Hundar med små tecken är normalt genetiskt at/a , de har en gen för tantecken och en recessive svart gen.

BRUN OCH SVART – IDENTISKA

En hund som är brun med ljusa tecken (a^t/a^t b/b) är identisk med hund som är svart med ljusa tecken, men allt svart pigment är utbytt mot brunt. Underullen är brun. Dessa hundar kan registreras som brun med tecken, brun med ljusa tecken eller brun och (färgnyansen av feomelanin), t e x brun och creme. En hund som är blå eller lila med ljusa tecken registreras på samma sätt.

VILTFÄRG - MÖRKA HÅRTOPPAR

Ett stort antal av alla finska lapphundar har inte till största delen helsvart, helbrun eller helgul päls, utan har en päls som nästan helt är blandad av ljusare och mörkare färger. De är grizzle eller agouti som den genetiska termen är för viltfärgad. Toppen av varje hårstrå är mörk, basen är ljus och ofta är hårstrået blandat där i mellan. Dessa hundar ser grå eller bruna ut, ja vargfärgade och på engelska heter färgen wolf pattern.

OJÄMN FÄRG

Denna färg är aldrig helt jämn över hela hunden. De har mörkare rygg och sidor och ganska synligt ljusare områden på kinder, bröst, underdelen av benen och magen med mer eller mindre skarp kant mellan det ljusa och det mörka.

Ibland ser en sådan hund vid första ögonblicket ut som svart med ljusa tecken, men tittar du närmre så ser du den ljusa underullen och åtminstone svaga cirklar runt ögonen ”glasögon”. Andra viltfärgade hundar kan vara så ljusa att de nästan ser ut att vara sobel, men pälsen ser mer grå än gul ut, och de allra flesta hårstrån har svarta toppar eller flera färgade bandningar.

Alla dessa olika nyanser av viltfärgad är ändå varianter av samma grundmönster. Genetiskt är de ljusa ofta äkta (homozygota) viltfärgade (a^w/a^w), och de mörkare är en kombination av viltfärgade och tantecken (a^w/a^t). Dessa två typer kan vara omöjliga att skilja från varandra, speciellt som valp.

TYDLIGA GLASÖGON

Homozygota viltfärgade hundar (a^w/a^w) har gråsprängd/grizzled päls överallt utom de områden som är enfärgade svarta. De har tydliga ljusa glasögon runt ögonen men ingen synlig ljus fläck ovanför ögat. Käkar, undre delen av nosen, bröst och undre delen av benen är ljusa, men gränserna mellan ljust och mörkt kan vara ganska otydlig.

Tantecknade hundar har en tydlig mörkt parti på ovansidan av sin nosrygg, medan viltfärgade hundar normalt har mörka hår även på nosens sidor. När en hund är heterozygot för viltfärg och tantecken (a^w/a^t), resulterar det i genomsnitt i en hund som är mörkare än en hund som är homozygot viltfärgad och en teckning som är något mitt i mellan viltfärgad och tantecken. De har normalt både glasögon och ljusa fläckar över ögonen i ansiktet och gränsen mellan mörkt och ljust är tydligare.

Alla varianter av viltfärgad kan skiljas från äkta tantecken (a^t/a^t) tidigt efter födsel genom att titta på valpens nacke: Tantecken har en solid svart nacke och det stannar så, men en viltfärgad har en klart brun nacke (och normalt även öron) eftersom hårrötterna är ljusa.

MÅNGA OLIKA BENÄMNINGAR

Passande namn för denna färg varierar beroende på land och kennelklubb. Vargfärgad (sudenvärinen) är naturligtvis det bästa namnet, men en mängd andra namn används.

Olika varianter av vilt tecknad eller vilt färg är vanliga i många språk inklusive finska (riistanvärinen). Viltfärgad är det ord som brukar användas i Sverige om denna färg. Agouti används också, liksom varg sobel (wolf sable) eller bara det enkla ”grå”.

De mörkaste viltfärgade hundarna är mycket mörka, svartgrå hundar med solid mörk nos. Deras genotyp är oftast aw/a , en viltfärgad och en recessive svart gen. Dessa är också genetiskt klassificerade som viltfärgade, men de registreras ofta som svart med ljusa tecken, eftersom de är så mörka att de ser mer ut som svarta än viltfärgade som valpar.

AVSEDDA FÖR DE MED SVART PIGMENT

Alla dessa beskrivningar av viltfärg är avsedda för hundar med svart eumelanin pigment. Men brun pigmenterade hundar kan också vara viltfärgade, helt mot den gängse uppfattningen hos lapphunds älskare. En sådan hund är ljust brunt och tittar du närmre så ser du exakt samma kombination av mörkt och ljust i pälsen som en ”svart” viltfärgad hund. Det korrekta ►

Denna tik är en skuggad sobel.
Foto: Cattlin Marques

Bomyrgrindens Faxé är sobel med tydlig skuggning. Lägg märke till den svarta nosen. Foto: Karin Friberg

Lapinlumon Nietos kallas Snövit. Hon har färgen ljust creme. Foto: Yvonne Jonsson

Denna juniorhane är viltfärgad.

namnet för en sådan hund borde vara brun viltfärg. Naturligtvis kan en hund även vara blå eller lila viltfärgad.

SOBEL

När pälsen till största del är gul eller tan feomelanin, men det är några svarta hår eller hårtopparna på svansroten, skuldror och på toppen av örönen är hunden genetisk gul eller med andra ord sobel ($A^y/-$). Sobelfärgade finska lapphunds valpar är normalt ganska grå när de föds.

Detta beror på att svarttoppade hårstrån täcker största delen av pälsen och de kan till och med ha en svart nos. När de är några veckor kan de vara förvillande lika en vuxen, ljust viltfärgad hund. När de växer upp, blir de svarttoppade hårstråna färre och kan ibland helt och hållet försvinna.

Om det är bara väldigt lite mörka hår kvar i den vuxna pälsen, så är hunden en tydlig/klar sobel. Mörkare mer skuggade hundar kan kallas skuggad sobel eller mahogny sobel. Heterozygot sobel (A^y/a^w , A^y/a^t , A^y/a)

har i genomsnitt mer mörk skuggning än hos en homozygot sobel (A^y/A^y). De allra flesta finska lapphundar har ganska sparsam skuggning jämfört med t ex tervuerens.

En sobel hund har en svart nostrifyfel och iallfall delvis svarta morrhår, även om pälsen är helt klar. Men om hunden är genetiskt brun så är nostrifyfel, morrhår och den mörkare skuggningen av pälsen naturligtvis brun och inte svart. En sådan hund är brun sobel ($A^y/- b/b$). Blå sobel ($A^y/- d/d$) och lila sobel ($A^y/- b/b d/d$) är också möjliga färger.

I andra raser kallas sobelfärgade hundar ofta fawn, dominant gul, röd, orange eller hjortfärgade, men sobel (soopeli) är den term som är önskvärd att använda hos finsk lapphund och är också den term som normalt används i Finland när man registrerar hundarna.

GUL OCH CREME

Om all mörk eumelanin pigment saknas i pälsen på en hund, så är enbart det bleka phaomelaninet kvar

och du får då en hund vars päls är i någon nyans av tan (roströd) eller gul. Färgen kallas recessiv gul eller icke-uttryckt(non-extension) gul. Eller ibland e/e gul när man pratar färggenetik.

Den mörkaste varianten av denna färg ses hos irländsk setter, som är djupt mahogny röd och den ljusaste varianten ses hos malteser och pudel. Ljusa nyanser av feomelanin är vanligast hos finsk lapphund, så cremefärgad päls är ett typiskt resultat av e/e genparet.

ALLTID ROSA NOS VID FÖDSELN

En recessiv gul hund kan se helt identisk ut med en klar sobel när den är vuxen, men som valp är de normalt lätta att skilja från varandra. Gula valpar är helt ljust gula eller nästan vita utan någon som helst skuggning av pälsen och de får inte svarta toppar på hårstråna senare.

Nosen är alltid rosa vid födsel, och även om den kan mörkna när valpen växer, så bleknar den normalt igen

DE VIKTIGASTE GENERNA

A lokus bestämmer mängden av eumelanin och phaomelanin. Dominantare alleller tillåter mindre eumelanin än mer recessiva alleller.

A^y	sobel
a^w	Viltfärgad/Vargfärgad
a^t	Tan tecken
a	Recessiv svart

B lokus bestämmer om eumelanin är svart och brun.

B	normal (svart) eumelanin
b	brun eumelanin

C lokus antas ha några av de alleller som påverkar nyansen av Phaomelanin (men detta är inte bevisat ännu hos hundar) och den lägsta allellen på detta lokus ger olika typer av albinism. Ingen typ av albinism har än så länge konstaterats hos någon av lapphundsraserna.

D lokus bestämmer om eumelaninet är svart eller skiffer grå.

D	normal (svart) eumelanin
d	blå (skiffer grå) eumelanin, lätt blekt phaomelanin

E lokus bestämmer också mängden eumelanin och phaeme-

När en hund är svart med inte har "riktiga" ljusa tecken utan istället har ljus underull/hårrötter eller ljusa tanliknande tecken så är hundens genotyp mest troligt K/k = Seal. Sabmebaena Unzo, hunden på bilden är en svensk lapphund, när en hund har tydliga glasögon som denna hund är den genetiskt för det mesta "wolf seal" med andra ord a^w/-K/k. Heterozygot dominant svart som döljer viltfärg. Fotograf: Kristina Lilja

till en grårosa färg och kan förändra färg beroende på årstid. Ljusare under vintern och mörkare under sommaren. Recessiva gula hundar är normalt sett ljusast vid födsel och de mörknar en eller två nyanser när de växer upp.

KAN SE VIT UT

En nyfödd gul valp kan t o m se vit ut i jämförelse med sina mörkare syskon, men pälsen stannar inte helt vit i denna ras. Därför är det bäst att inte registrera dem som vita, den mer vanliga termen creme är mycket bättre.

Om de föds med märkare nyanser av gul kan gul eller till och med tan användas när de registreras.

BÄST MED FÅ BASTERMER

Många andra termer som vete, stråfärg och beige har använts, men det är bättre att bara använda några få bastermer eftersom det inte är nödvändigt att beskriva den exakta nyansen av pälsens färg på dessa recessiva gula hundar.

En gul hund kan vara solid, jämnt gul eller den kan ha tydligt ljusare

pälsområden i ansiktet och på undre delarna av kroppen. Det har ofta också ett ljusare vertikalt band på skuldran.

Denna kontrast mellan mörkt och ljust pigment kallas countershading på engelska och urajiro (som är en japansk term).

Countershading syns bäst på mörkt gula eller sobelfärgade hundar, och det kan vara nästan omöjligt att se på ljusa creme, tantecknade eller viltfärgade hundar även om det finns där. Countershading nämns inte när man registrerar en hund. ►

DE VIKTIGASTE GENERNA – forts.

lanin. Mer dominant alleler tillåter mer eumelanin än mer recessiva gener.

E ^m	mask
E	normal mängd av eumelanin
e	recessiv gul, ingen eumelanin in pälsen.

K locus bestämmer också mängden av eumelanin och pheomelanin. Mer dominant alleler tillåter mer eumelanin än recessiva gener.

K	dominant svart
k ^{br}	brindle
k	normal mängd av eumelanin

S locus bestämmer hur mycket vitt hunden får. Kontentan av detta locus är inte officiellt känt ännu och det kan vara mer fler än just bara ett locus.

S	Solid
s ⁱ	irish spotting, "Lassie teckning"
s ^p	piebald
s ^w	Extrem vit fläckad, över 90% är vitt.

T locus bestämmer om den vita pälsen är enfärgad eller tickad.

T	tickad, spotting, roan
t	Enfärgade fläckar

Skogsgläntans Dezzie är helt brindle, dvs brindle sobel. En ovanlig färg som inte är accepterad.

Ovanliga färger och tecken

Domino och brindle är mindre vanliga färger hos den finska lapphunden. De har funnits med i genpolen ända sedan de första lapphundarna blev registrerade.

De färger som blivit beskrivna i den tidigare artikeln (solid svart/brun, tan tecken, viltfärgad, sobel och gul) är de vanligaste färgerna hos finsk lapphund och de kan räknas som någon sorts ”basfärger”.

Men det finns andra, ovanligare färger och tecken också. Några av dessa (domino, mantelfärgad) är mer eller mindre självständiga färger och tecken, medan andra (brindle, mask) är extra färger/tecken som kan kombineras med andra färger/tecken.

Vissa är accepterade av rasstandarderna andra inte även om de har funnits med i genpolen ända från att de första äkta lapphundarna blev registrerade.

DOMINO – FRÅN AFGHANEN

Termen ”domino” kommer från en dominofärgad afghanhund född på

1950-talet som hette Tanjores Domino. Denna färg har varit känd hos afghan och saluki under en lång tid, men det var inte förrän ganska nyligen som man förstod att en viss typ av ljus viltfärg som sågs hos finsk lapphund och lapsk vallhund inte var något annat än just domino!

Dominos hade tidigare registrerats som sobel, viltfärgad, grizzle eller grå. De äldsta bilderna på domino färgade finska lapphundar kommer från 70-talet (till exempel Poromiehen Ponku X-30/74), så färgen har funnits i rasen sedan den tiden. Den recessiva genen som ger färgen är inte känd ännu.

MÖRK OCH LJUS PÅ SAMMA GÅNG

Dominofärgade hundar har normalt mörka överdelar och ljusa underdelar. Mörk rygg är i ovanliga fall solid svart, men tydligt grizzle/grånad. Ljusa pälspartier på en domino är i snitt mycket större än på en tantecknad eller viltfärgad hund och en mycket ljus domino kan vara hälften mörk och hälften

ljus. Underullen är alltid mycket ljus. Gränsen mellan mörkt och ljust är normalt mycket tydlig i ansiktet, men mer oskarp på andra delar av kroppen.

MÖRK PANNA TYPISKT

En ganska typisk ansiktsteckning för en domino består av en mörk panna och en mörk linje på ovasidan av nosen samt resten av ansiktet ljust.

En annan typisk ansiktsteckning ser ut som tantecken men med större tecken. Det är ofta en rosa vertikal linje med skarpa kanter i mitten av nostrifyfeln. Tecknena är i genomsnitt ljusare än på en icke-domino, ibland till och med så ljusa att de ser ut att vara mer vit än gul eller creme.

Domino valpar liknar tantecknade med stora tecken när de föds, och de har alltid påfallande vita eller creme färgade ”ögonbryn” över sina ögon. Ibland så föds de mycket ljusa, nästan solitt gula med bara lite skuggning på ryggen och mörknar inte förrän de börjar växa upp. Men även då är an-

Domino. Fotograf: Anna Ziegler

Domino.

Watersedge Little Black Dress har glasögon.

De allra flesta lapphundar med glasögon har också lite ljusa hår på tassarna.

siktsteckningen typiskt för en domino. De har i genomsnitt lite mer vitt i mitt linjen av ansiktet än icke-dominos.

Termen domino används numera både i Finland och Sverige. Precis som för andra tecken och färger så kan du även få domino i brunt, blått och lila och inte bara hos svart-pigmenterade hundar.

SADEL/MANTEL FÄRGAD

Den mest traditionella schäfer- och finska stövarfärgen, sadel/mantelfärg, finns även hos finsk lapphund. Som valp ser det normalt bara ut som tan-tecken, men när valpen växer, fortsätter tecknet att växa sig större och större tills hela ryggen är mörk och ben samt huvud är gult eller tan. Finska rasstandarderna namnger denna färg som inte önskad.

Eftersom sadel/mantelfärgade hundar kan vara svåra att skilja åt från tanfärgade med bara stora tecken än vanligt när de är unga, så kan det vara svårt att registrera en sadel/mantel färgad hund med en term som lämpligt beskriver färgen.

På svenska är den lämpligaste termen mantel (mantteli), men på finska kan även termen sadel (satula) användas.

VARIANT AV TANTECKEN

Generna bakom sadel/mantel färg är inte helt klara ännu. En teori är att de har sin egen A lokus allell a^s , medan en mer trolig teori säger att den bara är en variant av tantecken (a^t/a^t). Hur som haver så är den helt dominant till klassiska tantecken, helt recessiv till sobel och delvis kodominant till viltfärg.

En solid svart eller brun hund som har mycket tydliga ljusa cirklar eller så

kallade glasögon runt sina ögon är något du normalt inte ser i andra raser än hos just lapphundarna. Alla andra raser som har någon typ av glasögon har antingen nästan alltid också andra ljusa pälsområden, eller så har de bara en antydning till glasögon.

De allra flesta lapphundar med glasögon har också lite ljusa hår på tassarna, men totalt mörktassade hundar finns också. Ibland har valpar solid svart päls och ljusa glasögon när de flyttar till sitt nya hem, men får senare ljusa tasslar.

SUPERMÖRKA VILTFÄRGAD

Genetiken bakom denna färg är inte helt känd ännu men den är mest troligt orsakad av en kombination av gener istället för bara en egen gen.

Vissa hundar med glasögon och ljusa tasslar är helt klart supermörka viltfärgade med genotypen a^w/a . Andra med mörka tasslar men med iallfall delvis ljus underull är mest troligt seal, som döljer viltfärg ($a^w/-$ K/k).

Den här färgen har inget officiellt namn och de kan inte bli registrerade som "glasögon". Det är också svårt att se vilken valp som kommer få glasögon när de är småvalpar.

SVÅRT ATT SE PÅ VALPAR

De allra flesta av dem är solitt mörka tills de är några månader och de utvecklar glasögonen senare. Och de som ser ut att ha glasögon när de är unga, slutar mest troligt som mörkt viltfärgade. Dessa är normalt registrerade som svart eller svart med ljusa tecken. Bruna hundar med glasögon kan vara svåra att se även när de är vuxna, eftersom det inte är tillräcklig kontrast mellan brun päls och gula glasögon.

RANDIGA HUNDAR

En del finska lapphundar har inte rent tan eller guldfärgade områden i sin päls utan dessa områden är istället täckta med mörka vertikala ränder. Dessa ränder är orsakade av brindlegen (k^{br}), och den genetiska termen används även när hunden registreras. Är grundfärgen sobel ($A^s/-$ $k^{br}/-$), blir resultatet en hund som är randig över hela kroppen, den är "full brindle".

Den färgen, kombinationen av sobel och brindle är inte en accepterad färg för rasen. Valpar har ofta tydliga ränder, medans färgen hos vuxna är mer ojämn eller just mixade grå-bruna mönster beroende på den långa pälsen.

Eftersom tantecken och viltfärgad är mycket vanligare än sobel hos finsk lapphund så är de allra flesta brindlehundar inte full brindle, men har dessa mörka områden som sin basfärg. Dessa hundar har ränder enbart på de ljusa partierna på tasslar, bröst och ansikte.

Det traditionella finska namnet för dessa tecken är raitatassu "randiga tasslar". När en sådan hund registreras är möjliga färgnamn, "svart med brindle tecken" eller bara "svart brindle" som används i andra raser.

REGISTRERAS SOM BRUN ELLER BLÅ BRINDLE

En randig hund kan ha såväl brun, blått eller lila eumelanin. Eftersom själva ränderna är eumelanin, har dessa brindles naturligtvis brun, blå eller lila ränder på en ljus basfärg. De skall registreras som brun brindle eller blå bridle.

Recessiva gula hundar har ingen eumelanin i sin päls så de kan inte få några ränder i sin päls även om de genetisk brindle. På solitt svarta eller bruna hundar, oavsett om de är ge-

Många valpar har en maskning som sedan försvinner. När masken minskar i storlek kommer valpens ansiktsteckning sakta men säkert fram.

Denna sobelfärgade tik har en liten mask över yttersta delen av nosen.

netiskt dominant eller recessivt svarta syns inte heller ränderna eftersom det inte finns några phaeomelanin (ljusa) områden i deras päls.

MÖRK MASK PÅ NOSEN

Maskning är en typ av extra tecken, som inte ändrar grundfärgen på en hund. Det adderar bara lite extra eumelanin på nosen. De allra flesta finska lapphundar och lapska vallhundar är helt masklösa eller har bara en minimal maskning.

En mediumstor maskning kan göra hela nosen mörk. Ännu större masker kan göra hela ansiktet ända upp till ögonen svart och addera lite extra eumelanin till pälsen på bröstet, men denna typ av maskning ses inte på de lapska raserna.

Unga valpar har väldigt ofta en mörk nos, men denna "valpmask" försvinner oftast när valpen växer.

REGISTRERA INTE

Därför är det bäst att inte registrera en valp som maskad om du inte är helt säker på att masken kommer vara kvar

även när den är vuxen. Det finns ingen anledning att nämna en mycket liten mask när hunden registreras.

Tantecken och viltfärgade hundar har ofta så mycket eumelanin på sitt ansikte att en liten mask inte går att se. Endast på sobel syns maskningen ordenligt.

Svart pigmenterade hundar har en normal svart mask. Brun pigmenterade hundar har naturligtvis en brun mask, blå har en blå och lila hundar har en lila mask. Ljusa ansikts tecken är inte kallat mask hos de lapska raserna, eftersom de inte orsakas av mask genen E^m . Sobel och viltfärgade hundar som är bärare av recessiv svart (genotypes A^v/a and a^w/a) har ofta en mycket mörk nos och de kan se ut som de är maskade utan att ha den äkta maskgenen.

VITA FLÄCKAR

De allra flesta finska lapphundar och lapska vallhundar har minst några vita hårstrån på sitt bröst eller på tår. Lite större vita tecken som vita tassar eller en "nackslips" en vitt band från un-

derkåken till bröstet är också mycket vanligt.

Det finns ingen anledning att nämna dem när färgen skall beskrivas i registrerings papprena. Vitt blir viktigt först när mängden är större och inte stoppar vid tassarna utan bildar sockor, kan ses på svanstipp, nos och hela bröstet är vitt, det kan till och med vara en krans runt halsen. I dessa fall är det också bäst att nämna den vita färgen i registrerings papprena.

ANVÄNDBAR RIKTLINJE

En användbar riktlinje kan vara följande. Om en svart hund har mindre än 10 % vitt i sin päls så är den svart. Om mängden vitt är 10-20% så är den svart med vita tecken. När det finns ännu mer vitt är hunden svart och vit och är det till och med mer vitt än svart så är hunden vit och svart.

Extremt vit tecknade hundar kan bli kallad vit med svarta tecken. Hundar som har någon nyans av eumelanin, någon nyans av phaeomelanin och vitt registreras som trefärgad.

Standarden för finsk lapphund till- ►

Vinterviddens Lihkku är trefärgad med mer vitt än det som är önskvärt. Foto: Rose-Marie Lundberg.

Tvåfärgad nos finns framför allt hos dominofärgade hundar.

Plymspireas Dubai är enfärgat brun.

Tickning där hundens färg som är under det vita tecknet syns. Fotograf: Jessica Wedin

låter vitt upp till samma mängd som filmhunden, Lassie har. Frambenen är vita upp till armbågarna och det är sockor på bakbenen, svanstipp är vit, nosen är vit och det är en vit bläs mellan ögonen och det är en hel vit krage runt halsen. Mängden vitt skall inte vara över 25 % av pälsen.

TILLÅTER SAMMA MÄNGD VITT I TEORIN

Standarden för lapsk vallhund tillåter ungefär samma mängd vitt, i alla fall i teorin, men i snitt har de mindre mängder vitt än de finska.

Svensk lapphund har mycket mindre vitt än någon av de finska raserna och standarden tillåter enbart vitt som bröstfläck, svanstipp och vita tassar, så det kan vara bra att nämna även små vita tecken när hunden registreras.

Hundar med mycket vitt speciellt i ansiktet kan ha blå eller delvis blå ögon, eftersom det är sammankopplat med en speciell typ av vit teckning. Standarden tillåter inte blå ögon, men lyckligtvis så är det ingen skada för hunden själv.

I Finland så har alla hundar som

har blå ögon en vid vit bläs i sitt ansikte.

Ännu mer vitt på huvudet, speciellt på öron, är mest troligt sammankopplat med dövhet men lyckligtvis är denna typ av teckning mycket ovanlig på lapphundraserna. Hur som helst, hundar med mycket vitt på sitt huvud skall inte användas i avel med varandra eftersom risken att valpen får hörselproblem ökar.

Vita pälsområden är inte alltid helvita, de kan också vara täckta av små färgade prickar. Detta kallas tickning. Tickningen visar alltid den rätta färgen under det vita tecknet. Så en svart tanfärgad hund har tan eller gula tickningar på tassar, bröst och sidorna av nosen, men svart tickning på andra delar av kroppen. Lite tickning är ganska vanligt hos de lapska raserna. Ibland föds valpen med lite mer tickning och deras vita områden kan se mer färgade ut än vita.

Tickning är inte synligt när valpen föds, men börjar synas när valpen är några veckor och tickningen blir större och större i månader, ibland i år. ■

Svenska lapphundar tog stockholmarna med storm

I härligt juniväder träffades några svenska lapphundsägare för att ta en promenad i den kungliga huvudstaden. Syftet med promenaden var att göra positiv reklam för rasen.

Levande reklampelare.

Stockholm var fullt av turister och andra stockholmsflanörer så vi fick många tillfällen att prata svensk lapphund.

Våra hundar skötte sig utmärkt och både vi och hundarna hade några trevliga timmar tillsammans. Initiativ tagaren till denna promenad var Malin Widlund som hade åkt ända från Värmland enkom för denna promenad. Vi får se när nästa promenad blir av och då kanske även du, om du har svensk lapphund, vill vara med.

I ett sagolikt soligt Stockholmsväder visade ett helt gäng svenska lapphundar upp sig.

Utställning i Skara blev succé

Söndagen den 9 maj var det dags för Västra distriktets utställning. För andra året i rad hölls utställningen på Skara brukshundklubb. Domare för dagen var Boo Lundström.

I år utökades arrangemanget med DM i lydnad och agility. Båda grenarna var inofficiella. Vi hade dessutom tur med vädret, trots ett utlovat regnoväder.

Arrangemanget var välbesökt med totalt 67 anmälda hundar till utställningen och 18 i lydnad och agility.

BIR Lapsk: SE UCH Månsagans Alva.

BIR och BIM Finsk: SE UCH Majälkes Lira Lynx och SE UCH Black Blossom Sir Nikolaus

BIR och BIM Svensk: BIR SE UCH DKUCH NUCH NORDUCH NORDJV-07 NORDV-08, SV-09 Lillmusties Loffe samt BIM SE UCH Cahppes Zissa

Även de fyrbenta följde utställningen med spänning...

BIS 1 blev SE UCH DKUCH NUCH NORDUCH NORDJV-07 NORDV-08, SV-09 Lillmusties Loffe. BIS 2 blev SE UCH Månsagans Alva och till BIS 3 utsågs SE UCH Majälkes Lira Lynx.

VILL DU HJÄLPA TILL?

Kombinationen med utställning och lydnad/agility var uppskattat och hjälps vi åt finns det stora möjligheter att göra om detta 2011. Är ni intresserade av att hjälpa till eller har frågor så hör gärna av er till västra distriktet.

Glada domare på konferens.

Rapport från årets domarkonferens

Det var manfall på finska och norska domare när vårens exteriördomarkonferens ägde rum. Men flertalet som deltog hade lång erfarenhet och delade med sig av värdefulla kunskaper.

Presentationerna började med isländsk fårhund och lapsk vallhund på lördagen, och svensk och finsk lapphund på söndagen. Alla presentationer gick igenom rasernas historik och användningsområde, registreringsutveckling, hälsoläge och rasstandard.

En demonstration av tre hanar och tre tikar av bra typ och kvalitet, samt en sammanfattning med SLK:s synpunkter om vad som bör förbättras på rasen avslutade varje presentation.

MYCKET GIVANDE KONFERENS

Det samlade intryck av konferensen var att den varit mycket givande. Majoriteten av domarna har uppskattat upplägget och den information som getts. Det har också förts konstruktiva diskussioner om tolkningen av rasstandard och bedömning av rastypiska detaljer. Ett inslag som var högt uppskattat var en föreläsning om praktisk erfarenhet av lapsk vallhund i renskötseln av Olof Johansson. Många tyckte att detta lyfte och lättade upp konferensen på ett sätt som inte skett tidigare på någon annan konferens

som dessa domare hade erfarenhet av.

VARNING FÖR MJUKA PÄLSAR PÅ LAPSK

Vad gäller lapsk vallhund är det bra att vara uppmärksam på pälsens längd och kvalitet. Den ska inte vara för sträv, inte heller för mjuk, vara vatten- och snöavstötande, och öronens insidor och magen ska vara pälsklätt, som skydd mot kyla och sommarens insekter.

” En renhund ska ha självbevaringsdrift, kunna arbeta självständigt, men också lyda väl och inte skälla i onödan.

Det är viktigt att behålla hundar som är tydligt rektangulära, med bra benstommar och lagom kraftiga kroppar. Hundarna får inte vara för tunga utan ska röra sig lätt i all terräng. Bröstkorgen ska vara lång, medan länderna ska vara kort och muskulösa.

Korset ska vara ganska långt, och något sluttande, och svansen hängande i vila. En del lapska vallhundar i Sverige saknar bra knävinklar, har för tunna benstommar och är för lätta.

Mentalt ser domarna en del unga hundar som är veka i ringen. Kanske ägarrelaterat, sa en domare. Renskötare sa att rätt mentalitet är mycket viktig, en renhund ska ha självbevaringsdrift, kunna arbeta självständigt,

men också lyda väl och inte skälla i onödan.

STORLEKEN SPELAR ROLL

Storleken har följts upp sedan förra domarkonferensen och det ser bra ut. Andra detaljer att se upp med är runda ögon, snipiga underkäkar och stora öron.

Renskötarens tik Bartjan Tjirr är ”bevarande av rasstandard” sa en domare. Det skulle vara bra att ha ett ”bruksprov” framöver som t ex renvallarprov eller annat vallprov, som en hjälp i avelsurvalet. Rasklubben måste arbeta med hela hunden, inte bara utseendet.

SVENSK LAPPHUND TAPPAR HUVUDET

Vad gäller svensk lapphund kunde konstateras att vi formligen håller på att ”tappa huvudet”. Vi måste se till att bevara de rastypiska huvudena med ett skarpt markerat stop, runda ögon och ett ”nosparti som ska vara något längre än en tredjedel av huvudets längd. Det ska vara väl utfyllt och från alla sidor vara jämnt avsmalnande mot nostrifyfeln. Det är tyvärr inte många svenska lapphundar som har korrekt huvud idag.

Vad vi lyckats bättre med sedan förra domarkonferensen för 10 år sedan, är att trånga bakbensrörelser och utåtvridna tassar minskat. Även ▶

storleken har stabiliserats och vi ser inte många hundar som är för små numera. Vad vi däremot får se upp med är benstommarna som tenderar att bli för lätta. Den svenska lapphunden ska inte vara en "elegan hund".

Vad gäller pälsfärgen samtyckte domarna till SLK:s förslag till ny skrivning i rasstandard som tillkommit på grund av att hundar med vita tecken dömts ner. Den nya lyder: "Svensk lapphund är vanligen enfärgat svart, björnbrun eller brun. Vita tecken på bringan, tassarna och svanspetsen räknas som enfärgat och är helt korrekt."

När det gäller finsk lapphund behöver man fokusera på mer benstomme, lite kortare hundar och färre runda ögon. Finsk fick beröm för att

representanterna hade mentalitet och kopplade av väl.

Finska lapphundars korrekta päls är dessvärre inte så vanlig idag. En domare tyckte att finska lapphundar har för mjuk päls, och dessutom vågig ibland. Det är viktigt att tänka på i framtida avel. Det är okej att de tappar svansarna i vila men den ska vara korrekt i rörelse. Hundarna tenderar att bli för långa och deras kors behöver förbättras. För långa, för tunna eller för lågställda, den finska lapphunden har ökat i antal vilket har inneburit att typen är mer ojämn idag. Det är viktigt att den finska lapphunden ger ett robust intryck.

Huvudena var bra på visningshundarna, men många finska lapphundar har snipiga huvuden. Tippöron är okej.

Renskötare Olof Johanssons föreläsning om praktisk erfarenhet av lapsk uppskattades.

På svensk måste vi bevara de rastypiska huvudena med skarpt markerat stop och runda ögon.

DELTAGARE

Catrin Renlund
Lars Adeheimer
Arvid Göransson
Nils Molin
Jahn Stääv
Carin Åkesson
Karl-Erik Johansson
Hans-Åke Sperne
Mats Jonsson
Lennart Edfors
Ambjörn Lindqvist
Erna-Britt Nordin
Per Svarstad
Ing-Marie Hagelin
Liz-Beth Liljeqvist
Elisabet Spillman Åkerlund
Britta Roos Börjesson
Rose-Marie Emery
Boo Lundström
Gunilla Sandberg
Per-Erik Wallin
Göran Hallberger
Gunilla Skallman
Carl-Gunnar Stafberg

Deltagande auktoriserade domare

Utländska domare
Gudrun Gudjohnsen (Island)
Annette Bystrup (Danmark)

LAPPHUNDEN

ställer fem frågor

Namn: Anna Ziegler

Kennelnamn: Kennel Raiikas

Ras: Lapsk Vallhund

Familj: Jag (Anna), sambon Fredrik

Hundarna: Tjakke's Raika, Raiikas Malinka och Raiikas Tiiva

annaziegler@raika.se, www.raika.se

Vad kan SLK göra för att underlätta för nya uppfödare?

– Kanske några föreläsningar, det är nyttigt för både nya och gamla uppfödare.

Hur kommer det sig att du började med avel?

– Intresset för avel har kommit smygande och det har bara blivit större och större. Det är verkligen fantastiskt att få vara med när valparna föds och sen utvecklas till underbara hundar.

Vad tror du är viktigt att tänka på som uppfödare av denna ras?

– Att hålla rasen sund, frisk och bibehålla dess mentalitet och utseende.

Vilken hund av din ras anser du är det närmaste man kan komma rasstandard?

– Svårt, men en jag tycker här i Sverige är Hopeaketun Aurora, hon är en jättefin tik enligt mig!

Vad tycker du är bra och mindre bra med just den ras du valt?

Anna Ziegler på Kennel Raiikas med tre av sina hundar.

– En sån härlig ras, pigg och vaken är alltid med när det händer något, lagom storlek, lätt för att koppla av.

Championat

SVENSK LAPPHUND

SE UCH Fiderbyns Cuona

E. SE UCH Cahppés Ceakko
U. Fiderbyns Akela

Uppf: Anki o Mikael Köpman, Älvdalen
Ägare: Monika och Lars Tunviken,
Enköping

Cert 1: Köping, 2008-07-19, Ewa Nielsen
Cert 2: Norrköping, 2009-06-07, Eli-Marie
Klepp
Cert 3: Mora, 2010-06-13, Erna-Britt
Nordin

SE UCH Jambos Zakky

E. Cahppes Chakim
U. Jambos Pelina

Uppf: Evy Pettersson, Österfärnebo
Ägare: Kim Jönsson, Tavelsjö

Cert 1: Piteå, 2009-05-16, Svein Helgesen
Cert 2: Alfta, 2009-07-11, Svein Helgesen
Cert 3: Svenstavik, 2009-08-01, Harald
Aune
Cert 4: Piteå, 2010-05-15, Mats Johnsson

SE UCH Renlundens Faggi

E. Snöstjärnans Jokk
U. NO UCH SE UCH Renlundens Chejja

Uppf: Catrin Renlund, Piteå
Ägare: Bo Abrahamsson, Piteå

Cert 1: Piteå, 2001-05-12, Frank Cristansen
Cert 2: Ö-vik, 2001-06-02, Marianne F-
Danielsson
Cert 3: Skellefteå, 2010-06-20, Ambjörn
Lindqvist

FINSK LAPPHUND

SE UCH Majälkes Lapin Kulta

E. FINUCH Fihtolas Garviainen
U. NO UCH, NO V-04, 08, SE UCH Majälkes
Falli

Uppf: Ulrika Skog, Hede
Ägare: Catrin Renlund, Svensbyn

Cert 1: Piteå, 2009-05-26, Svein Helgesen
Cert 2: Furuvik, 2009-05-24, Tanya Ahlman
Cert 3: Gällivare, 2009-06-28, Ove Ger-
mundsson
Cert 4: Piteå, 2009-07-04, Erna-Britt Nordin
Cert 5: Piteå, 2009-07-05, Hannu Talvi
Cert 6: Avesta, 2010-06-12, Moa Persson

■ CHAMPION FINSK LAPPHUND

SE UCH Majälkes Lira Lynx

E. FI UCH Fihtolas Garviaine

U. NO UCH SE UCH NO V-04,08 Majälkes Falli

Uppf: Ulrika Skoog; Hede

Ägare: Stefan & Anette Johansson

Cert 1: Helsingborg, 2009-09-13, Leif Lehman Jörgensen

Cert 2: Sundsvall, 2009-10-04, Ambjörn Lindqvist

Cert 3: Skara, 2010-05-09, Boo Lundström

NO UCH SE UCH Black Blossom Lord Azlan

E. Tiilitehtaan Daarma

U.Sydäntalven Ilmatar

Uppf: Pia Julin, Mora

Ägare: Marina Esaiasson

Cert 1: Eidsvoll, 2009-01-11, Göran Bodegård

Cert 2: Eidsvoll, 2010-01-16, Kurt Nilsson

Cert 3: Kongsberg, 2010-04-24, Mona Selbach

Cert 4: Drammen, 2010-06-06, Leif Ragnar Hjort

Cert 5: Jönköping, 2010-06-19, Nils Molin

NO UCH Black Blossom Sir Panos Emporio

E. Orso-Farm Gappe

U. Tiilitehtaan Olibri

Uppf: Pia Juhlin, Mora

Ägare: Rebecka Ylén, Arvika

Cert 1: Drammen, 2007-06-03, Svein Bjarne Helgesen

Cert 2: Hamar, 2007-11-23, Terje Lindström

Cert 3: Eidsvoll, 2010-01-17, Boo Lundström

SE UCH Lapinlumon Esimerkki

E. SE UCH DK UCH NO UCH FI UCH NORD UCH BW-08 DKV-08 PMV-09 NORDV-09

Lecibsin Macce

U.DK UCH Lapinlumon Miamiaia

Uppf: Sarah Brandes, Danmark

Ägare: Rebecka och Anders Ylén, Arvika

Cert 1: Skara, 2009-05-10, Liz-Beth Liljeqvist

Cert 2: Furuviik 2009-05-24, Tanya Ahlman-Stockmari

Cert 3: Alfta, 2009-07-11, Eeva Resko

Cert 4: Larv, 2010-05-08, Anita Whitmarsh

Cert 5: Jönköping, 2010-06-21, Nina Karlsdotter

REGLER FÖR INFÖRANDE AV CHAMPIONAT

Medlemskap i SLK krävs för att få in första championatsannonsen gratis. Därefter för kompletterande av championatstitlar tillkommer en kostnad på 140 kronor per annons. Platsbrist kan göra att din annons inte kommer in. Den kommer då i nästa nummer. Red. lovar flera fina lapska vallhundar i nr 3/2010.

Debatt

JAG DÖMER DIN HUND för dagen, du dömer mig för resten av livet!

Vid varje utställning får alla hundar en ny chans. Som domare får man oftast bara en! Jag dömer din hund oavsett tidigare meriter. Du dömer mig på gamla meriter eller vad du tror dig veta om mig. Det kan vara lösa rykten, vilken person du tror jag är, vilka hundar jag ägt eller har i min ägo. I bästa fall bedöms jag efter hur jag senast dömde din ras.

SÅSOM UTBILDAD

exteriördomare av Svenska Kennelklubben har

jag fått lära mig att bedöma ett avelsresultat. Hundarna ska bedömas efter gällande rasstandard med hänsyn tagen till fel och förtjänster. Jag ska döma för dagen och kan aldrig säga hur din hund ser ut vid nästa tillfälle!

Din bedömning av mig grundar sig ofta på vad du tror dig veta, eller vad andra säger sig veta om mig. Låt mig ta ett exempel. Mina första hundar på 70-talet var golden retriever. Som så många andra golden under samma tid, var de av den mörkare färgen. En av dem blev också internationell champion. Än idag, efter 26 år som domare på rasen, påstår ”de som vet”, att endast mörka hundar har chans att vinna då jag dömer!

Liknande ogrundade uttalanden görs om många av mina kollegor. Det talas om att vissa domare enbart sätter upp enfärgade hundar och andra bara väljer brokigt. Någon väljer unghundar före vuxna och vissa föredrar endast jakttyper.

Andra har bestämt att en domare som börjat sin domargärning i vinhundgruppen enbart sätter upp tunna hundar. Ibland påstår de att utställare ska vara klädda på ett visst sätt för att falla domaren i smaken. Det sägs även att valet av vinnare beror på vilket kön den som visar hunden har.

FÖR ATT BLI EXTERIÖRDOMARE krävs, förutom godkännande från både läns- och specialklubb, praktisk och teoretisk utbildning i SKK:s regi. Svenska domare anses med rätta vara både kunniga och omdömesgilla. Men vissa utställare verkar tro att vi domare helt saknar sunt förnuft. Eller vad sägs om följande bortförklaringar? Schampo i ögat – när det var inåtrullat ögonlock! Felaktig päls – som skylls på byte av päls! Ljusa näsor som bleks av både för lite och för mycket

sol! Hundar som enbart förstår engelska eller franska – så vi inte missar att det är en import! Blyg hund – för att den aldrig tidigare har varit utanför kenneln! En hund som gör utfall – som aldrig tidigare har betett sig så!

KNAPPT ÄR KLASSEN färdigbedömd förrän både bilder, resultat och kommentarer florerar på alla tänkbara forum. Helt plötsligt är jag som domare allas egendom och står själv

på palperingsbordet. Många anser att det är fritt fram att diskutera och kommentera precis vad som helst, bara

man gör det på sin egen sida. När påhoppet på ens bedömning och uppförande blir för grova är det inte lönt att vare sig kommentera eller dementera. Risken att det ytterligare förvrängs är stor och enbart till vår nackdel. Vi lever i en tid med en otrolig teknik som både hjälper men också stjälper hundvärlden. Tänk om alla tänkte en extra gång innan de öppnar sin mun eller skickar iväg ett inlägg! Då skulle många missförstånd undvikts, många rykten ha stoppats och många osanningar aldrig sagts!

VI – UTSTÄLLARE, UPPFÖDARE, funktionär och domare – har alla ett stort ansvar för den sport som vi själva valt och som vi så högt värderar och lever för. Hur vi agerar och hur vi uttrycker oss, präglar nästa generations utställare. Nybörjare ser upp till sin uppfödare, andra erfarna utställare och oss domare. De lyssnar och tar till sig det mesta av det vi säger och påstår. För vem vågar ifrågasätta erfarna personers kunskaper? Det är därför extra viktigt att vi slussar in dem på rätt sätt så att de för det positiva med sporten vidare och att det blir fler utställare till våra utställningar.

SLUTLIGEN TROR JAG mig kunna påstå att många av oss trivs i ringen och med förtroendet att bedöma andras hundar. Vi är medvetna om att vi själva har valt vår situation och därmed har allas blickar på oss. Dock kvarstår – att jag dömer för dagen och vill inte att du dömer mig för resten av livet! Sanningen är nämligen inte så enkel!

*Hans Rosenberg
Exteriördomare sedan 1984*

SVENSK LAPPHUND

GÖTEBORG SKK Tapio Eerola 100107
Rapp. SKK 7 hundar 5 hanar + 2 tikar

Herding Instinct's Fairly Fuzzy S19687/09:
1junkl 1junkk 10p
Lappbergets Fámolas S58701/08: 1ukl 1ukk 16p
Skiftesgrind's Alazka S38225/2008: 2ukl 7p
Norduch Kbhv-09 Fridamors C-Bianco N18083/06:
2chkk
Such Nuch Nv-09 Lillmusties Liam S69436/06:
1chkk CK Bhkl-1 BIR CACIB 29p
Lillmusties Mitzie S19011/07:
1ökl 1ökk CK CERT Btkl-1 BIM CACIB
Strähles Izza S15205/06: 1ökl 2ökk 20p

GÖTEBORG SKK Ewa Nielsen 100108
Rapp. SKK 6 hundar 4 hanar + 2 tikar

Lappbergets Famolas S58701/08: 1ukl 1ukk HP 17p
Skiftesgrind's Alazka S38225/2008: 2ukl 7p
Intuch Norduch Cahppes Chakim S21223/05:
1chkk CK Bhkl-1 BIR CACIB
Norduch Kbhv-09 Fridamors C-Bianco N18083/06:
2chkk
Lillmusties Mitzie S19011/07:
1chkk CK Btkl-1 BIM CACIB
Strähles Izza S15205/06:
1ökl 1ökk CK CERT Btkl-2 R-CACIB 27p
SVENSK CHAMPION
Herding Instinct's Fairly Fuzzy S19687/09:

MALMÖ SKK Gert Christensen 100320
Rapp. SKK 12 hundar 7 hanar + 5 tikar

1junkl 1junkk CK CERT Bhkl-4 27p
Lillmusties Opal S34354/2009: 1junkl 2junkk
Intuch Norduch Cahppes Chakim S21223/05:
3chkk CK Bhkl-R
Intuch Norduch Lillmusties Hambo S28913/02:
4chkk CK 22p
Such Nuch Nv-09 Lillmusties Liam S69436/06:
2chkk CK Bhkl-2 R-CACIB 29p
Norduch Kbhv-08 Nordjv-07 Nordv-08 Sv-09 Lillmusties Loffe S69437/06: 1chkk CK Bhkl-1 BIR CACIB 30p
Intuch Norduch Sv-04,05,08 Ww-03,06,08 Plch Dech
Kbhv-04 Euw-05 Lillmusties Goliat S35644/00:
1vetkk CK Bhkl-3 28p

Lillmusties Onja S34355/09: 1junkl 2junkk HP 10p
Lillmusties Online S34356/09: 1junkl 1junkk HP 11p
Höglandets Daijka S12667/08:
1ökl 1ökk CK CERT Btkl-3 27p
Such Dkuch Lillmusties Lexie S69439/06:
1chkk CK Btkl-1 BIM CACIB 29p
Such Vargguld's Meija S58592/05:
2chkk CK Btkl-2 R-CACIB 28p
Lillmusties kennel I o G Bååth Klagstorp: 1:HP 10p

STOCKHOLM SKK R-M Emery 100404
Rapp. SKK 10 hundar 6 hanar + 4 tikar

Lappe Tikko's Lasse S50060/09: 1junkl 1junkk HP 12p
Lappbergets Frisco S58700/08: 1ukl 1ukk 17p
Skiftesgrind's Bamze S10317/09: 3ukl 6p
SVch Norduch Agnwill's Arvid S49389/06:
2chkk CK Bhkl-2 R-CACIB 29p
Such Cahppes Hercules S61415/07: 3chkk CK Bhkl-3 28p
LP1 Such Cahppes Uddo S13189/02:
1chkk CK Bhkl-1 BIR CACIB 30p
Herding Instinct's Gloria Gersimi S51316/09:
1junkl 1junkk HP 11p
Korpikartanon Akka S62706/2008: 3ukl 5p
Lappbergets Exa S37941/08: 1ukl 1ukk 16p
Such Strähles Izza S15205/08: 1chkk 22p

VÄSTERÅS SKK Mats Jonsson 100425
Rapp. SKK 16 hundar 10 hanar + 6 tikar

Jambos Herax S41577/09: 1junkl 1junkk HP 14p
Lappe Tikko's Lasse S50060/09: 1junkl 2junkk 12p
Fjv-09 Fv-09 Nordjv-09 Nordv-09 Herding Instinct's
Famolas Faust S19688/09:
1ukl 1ukk CK CERT Bhkl-1 BIR 32p
Jambos Walle S42331/08: 2ukl 10p
Jambos Zakky S43401/08: 1ukl 2ukk 18p
Kristallens Ozzie S57953/08: 2ukl 10p
Mosco's Kraaje S28623/08: 3ökk 14p
SVch Norduch Agnwill's Arvid S49389/06: 3chkk 23p
Such Nuch Cahppes Hercules S61415/07:
1chkk CK Bhkl-2 31p
Such Kristallens Naliak S23141/06: 2chkk CK Bhkl-3 30p
Herding Instinct's Gloria Gersimi S51316/09:
1junkl 1junkk HP 12p

forts SVENSK LAPPHUND Västerås 100425

Fjv-09 Nordjv-09 Herding Instinct's Friija Fantasia S19689/09: 1ukl 1ukk CK CERT Btkl-1 BIM	30p
Jambos Wizzla S42329/08: 1ukl 2ukk HP	17p
Lappbergets Favru S58704/08: 1ukl 3ukk	15p
Euw-06 Fv-09 Nv-09 Nordv-07,09 Norduch Herding Ins. Dynamiska Daima S31704/05: 1chkk CK Btkl-2	29p
Such Jambos Pelina S53568/05: 2chkk CK Btkl-3	28p
Herding Instinct's kennel C Marques Rimbo: 1:HP	8p
Jambos kennel E Pettersson Österfärnebo: 1:HP	11p

SKARA SLK Boo Lundström 100509

Rapp. Stefan Johansson
15 hundar 8 hanar + 7 tikar

Lappbergets Hällu S68000/09: 1 HP BIM-valp	
Lillmusties Pascall S66444/09: 1 HP	
Lillmusties Prisma S66446/09: 1 HP BIR-valp BIS-valp	
Herding Instinct's Fairly Fuzzy S19687/09: 1ukl 2ukk HP	18p
Lappbergets Fámolas S58701/08: 1ukl 1ukk HP	19p
Bigwams Cesko S48254/07: 1ökl 2ökk	23p
Björne S32783/08: 1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-R	27p
SVENSK CHAMPION	
Such Nuch Cahppes Hercules S61415/07: 3chkk CK Bhkl-4	28p
Norduch Nv-09 Lillmusties Liam S69436/06: 2chkk CK Bhkl-2	
Norduch Kbhv-08 Nordjv-07 Nordv-08 Sv-09 Lillmusties Loffe S69437/06: 1chkk CK Bhkl-1 BIR BIS	31p
Intuch Norduch Sv-04,05,08 Ww-03,06,08 Plch Dech Kbhv-04 Euw-05 Lillmusties Goliat S35644/00: 1vetkk CK Bhkl-3	29p
Lappkastets Texas Ros S30086/09: 1junkl 2junkk	10p
Lillmusties Online S34356/09: 1junkl 1junkk	11p
Lappbergets Favru S58704/08: 1ukl 1ukk HP	12p
Lappbergets E-Lihky S37943/08: 1ökl 1ökk CK CERT Btkl-2	29p
Such Cahppes Zissa S62029/02: 1chkk CK Btkl-1 BIM	30p
Such Svarttassens Sippa S18877/04: 2chkk CK Btkl-3	28p
Such Vargguld's Meiija S58592/05: 3chkk CK Btkl-4	27p
Lillmusties kennel I o G Bååth Klagstorp: 1:HP	10p

FINSK LAPPHUND

GÖTEBORG SKK Tapio Eerola 100107
Rapp. SKK 24 hundar 10 hanar + 14 tikar

Magiica's Appollon S41572/09: 1	
Fjällfarmens Sonny S29616/09: 2junkl	7p
Lapinlumon Esimerkki S58165/08: 1ukl 1ukk CK Bhkl-3	30p
Perssons Clabbe S17986/08: 1ukl 2ukk	18p
Black Blossom Sir Zamuraj S66354/07: 2ökl	16p
Girongårdens Obelix S20759/08: 1ökl 2ökk	24p
Majälkes Ismo S12266/05: 1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-1 BIR CACIB	32p
SVENSK CHAMPION	
Raidokas J-Glittertind S21263/07: 2ökl	16p
Such Black Blossom Sir Exton S44013/05: 3chkk	23p
Such Black Blossom Sir Nikolaus S45907/06: 1chkk CK Bhkl-2 R-CACIB	31p
Such Perssons Atlas S47668/05: 2chkk	24p
Black Blossom Lady Gizza S14846/09: 1junkl 1junkk	14p
Black Blossom Lady Happy S18151/09: 2junkl	8p
Rödmossa Primadonna S67807/08: 2junkl	8p
Bellis-Blomma S48009/08: 2ukl	11p
Bente-Beata S48008/08: 3ukl	9p
Lapinlumon Davvebiegga S44800/08: 1ukl 1ukk CK CERT Btkl-2 CACIB	32p
All-Boy's Cilla S65170/07: 2ökl	17p
Black Blossom Lady Lisette S25898/06: 1ökl 3ökk	24p
Black Blossom Lady Oliwia S45911/06: 2ökl	17p
Black Blossom Lady Unique S38037/07: 1ökl 4ökk	23p
Majälkes Lira Lynx S18250/08: 1ökl 1ökk CK Btkl-3 R-CACIB	31p
Stonefly's Jannie S50895/05: 1ökl 2ökk	25p
Such Girongårdens Tammi S20137/02: 1chkk CK Btkl-4	30p
SVch Intuch Norduch Kbhv-06 Plch Sv-01 Rävackans Hunaja Hilikka S33718/99: 1vetkk CK Btkl-1 BIM	33p

GÖTEBORG SKK Ewa Nielsen 100108
Rapp. SKK 26 hundar 11 hanar + 15 tikar

Magiica's Appollon S41572/09: 2	
Magiica's Asterion S41569/09: 1 HP BIR-valp	
Arbalas Sääski S41237/09: 2	
Samejäntans Opal S45827/09: 1 HP BIM-valp	

Fjällfarmens Sonny S29616/09: 1junki 1junkk CK CERT Bhkl-2 Lappglims Cutie Curt S20588/09: 1junki 2junkk HP	31p 13p	1ökl 1ökk CK CERT Btkl-1 BIM	28p
Fjällfarmens Onnekas S44188/08: 1ukl 2ukk Lappkåtakläppens Egon S40349/08: 1ukl 3ukk Perssons Clabbe S17986/08: 1ukl 1ukk CK Bhkl-4	18p 17p 29p	EIDSVOLL NKK Boo Lundström 100117 Rapp. R Ylén Sverige 4 hundar 2 hanar + 2 tikar	
LP1 Bjennbuans Pontiac S20563/05: 0 Black Blossom Sir Zamuraj S66354/07: 1ökl 1ökk	25p	Black Blossom Sir Panos Emporio S59502/06: 1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-1 BIR	28p
Raidokas J-Glittertind S21263/07: 1ökl 2ökk Such Black Blossom Sir Exton S44013/05: 2chkk CK Bhkl-3 R-CACIB Such Black Blossom Sir Nikolaus S45907/06: 1chkk CK Bhkl-1 BIM CACIB Such Perssons Atlas S47668/05: 3chkk Black Blossom Lady Gizza S14846/09: 1junki 3junkk	24p 30p 32p 23p 12p	Black Blossom Lady Yaga S64918/07: 1ökl 1ökk CK CERT Btkl-1 BIM	28p
Black Blossom Lady Happy S18151/09: 1junki 2junkk	13p	EIDSVOLL NKK Leif- R Hjorth 100213 Rapp. R Ylén Sverige 3 hundar 2 hanar + 1 tik	
Lapprikets Kiyana S33721/09: 1junki 1junkk CK Btkl-R	29p	Lapinluna's Alaskan Lapikas 1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-1 BIR	28p
Rödmosa Primadonna S67807/08: 1junki 4junkk	11p	HARSTAD NKK E-B Nordin 100320 Rapp. A Wallmark Sverige 6 hundar 2 hanar + 4 tikar	
Bellis-Blomma S48009/08: 1ukl 2ukk Bente-Beata S48008/08: 1ukl 3ukk Lapinlumon Davvebiegga S44800/08: 1ukl 1ukk CK Btkl-4 Black Blossom Lady Lisette S25898/06: 1ökl 1ökk CK CERT Btkl-1 BIR CACIB SVENSK CHAMPION Black Blossom Lady Oliwia S45911/06: 2ökl Dagolas Elysee S38039/07: 1ökl 3ökk Majälkes Lira Lynx S18250/08: 1ökl 2ökk CK Btkl-2 R-CACIB Stonefly's Jannie S50895/05: 1ökl 4ökk Strix's Chakra S58383/06: 1ökl R-ökk Vento Articos Prinsessan Alice S52571/07: 2ökl Such Girongårdens Tammi S20137/02: 1chkk CK Btkl-3 Black Blossom kennel P Juhlin Mora: 1:HP	19p 18p 30p 33p 17p 24p 32p 23p 22p 17p 31p 10p	Fjällfarmens Pingela S21259/2009: 1junki 1junkk CK CERT Btkl-1 BIR	29p
		MALMÖ SKK Gert Christensen 100320 Rapp. SKK 21 hundar 11 hanar + 10 tikar	
		Bex S48578/09: 1 HP BIR-valp Lappforsens Bimala S50661/09: 1 HP BIM-valp Rana S60280/09: 2 HP Black Track's Messiah S22926/09: 1junki 3junkk	11p
		Black Track's Must S22929/09: 1junki 1junkk CK CERT Bhkl-2 Black Track's Nougat S25477/09: 2junkk Lappglims Cutie Curt S20588/09: 1junki 2junkk HP	31p 7p 13p
		Fjällfarmens Onnekas S44188/08: 1ukl 1ukk CK Bhkl-4 R-CACIB LP1 Fjällfarmens Jimmy Blue S40582/07: 1ökl 1ökk CK Bhkl-R Perssons Clabbe S17986/08: 1ökl 3ökk Rödmosa Lex S12306/08: 1ökl 2ökk CK Such Perssons Atlas S47668/05: 1chkk CK Bhkl-3 CACIB Intuch Norduch Girongårdens Tundra S20132/02: 2vetkk HP Intuch Dkuch Such Euw-05 Vww-09 Gottorp's Daiki DK16561/99: 1vetkk CK Bhkl-1 BIR Black Blossom Lady Happy S18151/09:	29p 28p 23p 26p 30p 24p
EIDSVOLL NKK N Deuschmeyr 100116 Rapp. R Ylén Sverige 5 hundar 2 hanar + 3 tikar			
Black Blossom Lord Azlan S14963/07: 1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-1 BIR Black Blossom Lady Yaga S64918/07:	28p		

1junkl 2junkk CK	13p	Maywind Aleksis S55635/07:	
Black Track's Myrrah S22930/09: 1junkl 3junkk	11p	1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-2	29p
Black Track's Non-Stop S25480/09: 2junkl	7p	Strix's Ebizou S12130/08: 1ökl 2ökk	22p
Rödmossa Vilma S43209/09: 1junkl 1junkk CK Btkl-R		Such Black Blossom Sir Yagos S64917/07:	
	28p	1chkk CK Bhkl-1 BIM	30p
Samegulds Star S35297/09: 2junkl	7p	Lappizaros Emira S30800/09: 1junkl 1junkk HP	14p
Black Track's Latte S19812/08:		Lapprufsets Just for Joy S22600/09: 1junkl 2junkk HP	
1ökl 2ökk CK Btkl-2 R-CACIB	31p		13p
Lapinlunas Davvebiegga S44800/08:		Black Blossom Lady Emmie S59179/08:	
1ökl 3ökk CK Btkl-4	29p	1ukl 1ukk CK CERT Btkl-1 BIR	32p
Majälkes Lira Lynx S18250/08: 1ökl 4ökk	22p	Black Blossom Lady Gizza S14846/09: 1ukl 3ukk HP	18p
Intuch Dkuch Euw-08 Skraedderbakken's Amalie		Herding Instinct's Queen Amidala S49513/08:	
DK13378/06: 1ökl 1ökk CK CERT Btkl-1 BIM CACIB		1ukl 2ukk CK Btkl-3	30p
SVENSK CHAMPION		Raiddokas Lelu S54492/08: 1ukl 4ukk HP	17p
Intuch Norduch Euw-05 Jv-03 Gottorp's Hella Thyra		Collinmadai Asta S39911/08: 1ökl 3ökk	23p
DK01885/03: 1chkk CK Btkl-3		Raiddokas Liina S54494/08: 1ökl 1ökk CK Btkl-4	
Black Track's kennel A Svensson Dalby: 1:HP	10p		29p
STOCKHOLM SKK R-M Emery 100404 Rapp. SKK 13 hundar 8 hanar + 5 tikar			
Lapptoppens Elina S51086/09: 1		Snödrottningens Ella S36611/08: 1ökl 2ökk	24p
Fjällfarmens Tyson S31181/09:		Such Black Blossom Lady Pamela S59504/06:	
1junkl 1junkk CK Bhkl-4	28p	1chkk CK Btkl-2	31p
Black Blossom Lord Dexter S39903/08: 2ukl	9p	Black Blossom kennel P Juhlin Mora: 1:HP	10p
Herding Instinct's Han Solo S49511/08: 3ukl	7p	KONGSBERG NLK Christian Vole 090426 Rapp. R Ylén Sverige 33 hundar 18 hanar + 15 tikar	
Raiddokas Lomalainen S54497/08:		Lapinlumon Esimerkki S58165/08: 1junkl 3junkk	13p
1ukl 1ukk CK Bhkl-3	29p	Lapinluna's Alaskan Lapikas S53225/07:	
Jww-08 Black Blossom Sir Ucello S38032/07:		1ukl 1ukk CK Bhkl-3	32p
1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-2 R-CACIB	30p	Black Blossom Lord Azlan S14963/08: 1ukl 4ukk	18p
SVENSK CHAMPION		Black Blossom Lady Yaga S64918/07: 1ukl 3ukk	18p
Maywind Aleksis S55635/07: 1ökl 2ökk	23p	HILLERÖD DKK Seamus Oates 100501 Rapp. L Wilander Sverige 17 hundar 7 hanar + 10 tikar	
Raiddokas J-Glittertind S21263/07: 3ökl	13p	Such Black Blossom Sir Uolevi S38035/07:	
Such Black Blossom Sir Yagos S64917/07:		1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-3 R-CACIB	28p
1chkk CK Bhkl-1 BIR CACIB	31p	SVENSK o DANSK CHAMPION	
Black Blossom Lady Julia S42451/09: 2junkl	4p	SKARA SLK Boo Lundström 100509 Rapp. Stefan Johansson 37 hundar 16 hanar + 21 tikar	
Black Blossom Lady Emmie S59179/08:		Dagsmejans Atlas S15070/10: 1 HP BIR-valp BIS-2-	
1ukl 1ukk CK CERT Btkl-1 BIM	29p	valp	
Black Blossom Lady Finlandia S60109/08: 2ukl	7p		
Black Blossom Lady Gizza S14846/09: 2ukl	7p		
Raiddokas Lelu S54492/08: 2ukl	7p		
VÄSTERÅS SKK K Hansen Granaas 100425 Rapp. SKK 16 hundar 6 hanar + 10 tikar			
Lappizaros Eldo S30803/09: 1junkl 2junkk HP	11p		
Lapptoppens Elvis S51080/09: 1junkl 1junkk HP	12p		
Herding Instinct's Han Solo S49511/08:			
1ukl 1ukk CK Bhkl-3	28p		

Fjällfarmens Sonny S29616/09: 1junkl 2junkk Magiica's Asterion S41569/09: 1junkl 1junkk HP	14p 16p	S11023/07: 2chkk CK Such Rävackans Zmaragd S38442/02: 1chkk CK BtklR	29p 31p
Trellelyckans Chipp S39648/09: 2junkl Trellelyckans Curt S39649/09: 1junkl 3junkk Black Blossom Lord Elomo S59175/08: 1ukl 1ukk CK Bhkl-3 Fjällfarmens Onnekas S44188/08: 1ukl 2ukk HP	9p 13p 32p 21p	Such SLch Arbalas Aitik S28398/00: 2vetkk HP SVch Intuch Norduch Kbhv-06 Plch Sv-01 Rävackans Hunaja Hilka S33718/99: 1vetkk CK Btkl-3 Trellelyckans kennel M Johansson Linköping: 1 Rävackans kennel A Lundgren Källered: 1:HP	27p 33p 11p
Lapinlumon Esimerkki S58165/08: 1ukl 3ukk Black Blossom Lord Cans S41939/08: 2ökl Lumikummun Lapinkarhu S66723/09: 1ökl 2ökk	19p 18p 26p		
Rävackans Codiak S11022/07: 1ökl 1ökk CK CERT Bhkl-2 Trellelyckans Bamse S34364/08: 2ökl Such Black Blossom Sir Nikolaus S45907/06: 1chkk CK Bhkl-1 BIM Intuch Norduch Sv-06,08 Nordv-07 Lapplyans King of Mustang S20342/04: 2chkk CK Bhkl-4 Arbalas Giron S36120/02: 3vetkk LP1 Intuch Norduch Rävackans Mickel Noears S40617/00: 1vetkk HP Norduch Sv-03 Smågolkets Basko S25470/01: 2vetkk HP Lapinlumon Lapintähti S58677/09: 1junkl 1junkk	33p 18p 34p 31p 25p 27p 26p 16p	LAPSK VALLHUND GÖTEBORG SKK Tapio Eerola 100107 Rapp. SKK 1 tik LP1 Illerströmmens Skata S44479/07: 1ökl 1ökk GÖTEBORG SKK Ewa Nielsen 100108 Rapp. SKK 2 tikar	20p
Lappforsens Brandie S50656/09: 1junkl 3junkk Lapprufsets Just for Joy S22600/09: 1junkl 2junkk	14p 15p	Fjällfarmens Talvi S23572/09: 1junkl 1junkk CK CERT Btkl-1 BIR Illerströmmens Skata S44479/07: 1ökl 1ökk CK Btkl-2 CACIB	28p 27p
Trellelyckans Coco S39654/09: 2junkl Trellelyckans Cola S39653/09: 1junkl 4junkk Fjällfarmens Pralin S21258/09: 1ukl 1ukk HP Rävackans Nasti S11235/09: 1ukl 2ukk 21p Rödmossa Primadonna S67807/08: 2ukl Girongårdens Orkidé S20765/08: 1ökl R-ökk Lapplyans Queen of Catalina S20344/04: 1ökl Lapplyans Quenn Oldsmobile S20345/04: 1ökl 4ökk	10p 13p 23p 13p 24p 23p 25p	MALMÖ SKK Gert Christensen 100320 Rapp. SKK 3 hundar 1 hane + 2 tikar Such Knivingaryds Benjamin S28843/05: 1chkk Raigaladei Lava S33114/07: 2ökl Such Nuch Tjakke's Raika S11237/04: 1chkk	20p 12p 21p
Majälkes Lira Lynx S18250/08: 1ökl 1ökk CK CERT Btkl-1 BIR BIS-3 SVENSK CHAMPION LP1 Niehkos Menja S63020/06: 2ökl Perssons Carmenzita S17981/08: 1ökl 3ökk CK Btkl-4	35p 19p 32p	STOCKHOLM SKK R-M Emery 100404 Rapp. SKK 4 hundar 3 hanar + 1 tik Berglejonets Glory to the Brave S56718/08: 1ukl 1ukk CK CERT Bhkl-1 BIR CACIB Lapakis Elias S49805/08: 2ukl Such Knivingaryds Benjamin S28843/05: 1chkk CK Bhkl-2 R-CACIB Black Blossom Lady Birka S18814/08: 1ökl 1ökk CK CERT Btkl-1 BIM CACIB	28p 3p 27p 27p
SVch LP1 LP11 Rävackans Cimsalabim S11024/07: 1ökl 2ökk CK Btkl-2 Snödrottningens Ella S36611/08: 2ökl Trellelyckans Bixi S34363/08: 1ökl Nordjv-07 Nordv-07 Such Rävackans Can do Magic	34p 19p 23p	VÄSTERÅS SKK Liz-Beth Liljeqvist 100425 Rapp. SKK 2 hundar 1 hane + 1 tik Lapakis Elias S49805/08: 1ukl 1ukk CK CERT Btkl-1 BIR Black Blossom Lady Birka S18814/08: 1ökl 1ökk	27p 20p

SKARA SLK Boo Lundström 100509

Rapp. Stefan Johansson 3 hundar 2hanar + 1 tik

Raiddokas Nando S44988/09: 1junki 1junki	9p
SVch Such Nuch Imre S42436/01: 1vetkk HP	21p
Such Månsagans Alva S28388/07: 1chkk CK Btkl-1 BIR BIS-2	27p

LYDNADSPROV

Klass 1

Lappguldets Favro S57437/05 Finsk lapphund

Äg. S Ericsson Skellefteå

Skellefteå BK 100516 176p 1:a pris Plac. ?

Klass 11

Svarttassens Sippa S18877/04 Svensk lapphund

Äg. K Larsén Blentarp

Ronneby BK 100424 177p 1:a pris Plac. 1

MENTALBESKRIVNING

Herding Instinct's Princess Leia S49512/08

Svensk lapphund

Äg. K Ross Visby

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Skoftesgrind's Bamze S10317/09

Svensk lapphund

Äg. A Danielsson Skogås

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Bengtshedens Axxa S28610/08

Finsk lapphund

Äg. A Backlund Svärdsjö

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Bengtshedens Arko S28613/08

Finsk lapphund

Äg. J Janols Rengeborg Svärdsjö

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Black Blossom Lord Azlan S14963/08

Finsk lapphund

Äg. M Esaiasson Arvika

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Black Blossom Sir Uncas S38034/07

Finsk lapphund

Äg. L Zwahlen Gustavsberg

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Fairdogs Ronja S31417/06

Finsk lapphund

Äg. U Lindbärg Filipstad

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Girongårdens Pärlan S47925/06

Finsk lapphund

Äg. C Marques Rimbo

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Lappizaros Dazra S15788/09

Finsk lapphund

Äg. C Eriksson Kil

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Lappizaros Eldo S30803/09

Finsk lapphund

Äg. C Eriksson Kil

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Raiddokas Jutta S21261/07

Finsk lapphund

Äg. K Friberg Tärn sjö

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Samegulds Natural Naala S60361/07

Finsk lapphund

Äg. A Tjernberg Karlstad

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Vallarjäntans Kulta S57526/07

Finsk lapphund

Äg. J Klar Värmlands Bro

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Vallarjäntans Sotis S29249/08

Finsk lapphund

Äg. L Eriksen Norge

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Vallarjäntans Unni S13391/09

Finsk lapphund

Äg. A Lindeberg Ahlberg Hammarö

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Vallarjäntans Uno S13387/09

Finsk lapphund

Äg. M Risberg Kil

Karlstad BK 100418 Känd mentalstatus

Lapakis Elias S49805/08

Lapsk vallhund

Äg. M Strandh Uppsala

Märsta BK 100424 Känd mentalstatus

Söp narby Varri S24126/09

Lapsk vallhund

Äg. M Bankhed Karlstad

Hammarö BK 100417 Känd mentalstatus

REA
 Årsböcker 2001-2005
 endast 600 kr inklusive porto!

SLK-BUTIKEN

T-shirt (röd barn 4/6/8 år)	50 kr	Dekaler (svart lapphund) 9X10 cm	10 kr
T-shirt	100 kr	12X14 cm	15 kr
(röd med bild på svensk lapphund)		19X22 cm	20 kr
Jacka (blå/grå/S/M/L/XL/XXL)	350 kr	Årsbok	
Fleecetröja (blå/S/M/L/XL/XXL)	300 kr	2001, 2002, 2003	100 kr
Keps (ange ras på beställningen)	100 kr	2004, 2005	150 kr
T-shirt (S/M/L/XL/XXL)	65 kr	2006, 2007	200 kr
Bildekaler (två motiv)	15 kr	2008	200 kr
Runda dekaler (små)	3 kr	Poster/Affisch	
Runda dekaler (stora)	7 kr	"Moderslycka"	10 kr
Penna	5 kr	"Renhjord"	10 kr
Vykort i färg	2 kr	"Lars Kråiks barn"	10 kr
Brevmärken, 54 st	8 kr	Handarbete Lapphund (mönsterblad)	5 kr
Brevmärken, 5X54 st	30 kr	Gamla tidningar	5 kr
Dekaler (finsk lapphund)	25 kr	Medlemsförtecknin	Porto
		Standardbeskrivning (ange ras)	10 kr

Beställ via:
 medlem@slk.nu eller www.slk.nu
Porto tillkommer!